

EUROBAROMEETER 69.2

AVALIK ARVAMUS EUROOPA LIIDUS

KEVAD 2008

RAHVUSLIK ARUANNE

EESTI

Uuringu tellis ja seda koordineeris Euroopa Komisjoni kommunikatsiooni peadirektoraat.

Aruanne on koostatud Euroopa Komisjoni Eesti Esinduse jaoks

Käesolev dokument ei esinda Euroopa Komisjoni seisukohti. Selles esinevad arvamused ja tõlgendused kuuluvad aruande autorile.

Sisukord

Sissejuhatus	4
Lühendite selgitus	5
1. Üldised hinnangud elule Eestis	6
1.1 Rahulolu eluga tervikuna	6
1.2 Ootused järgnevas 12 kuus.....	7
1.3 Hinnang isiklikule ja tulevase põlvkonna toimetulekule	10
1.4 Hinnang erinevatele eluvaldkondadele Eestis võrreldes Euroopa keskmisega	11
1.5 Kõige olulisemad probleemid Eestis	13
1.6 Hinnang Eesti arengusuunale	15
1.7 Institutsioonide usaldusväarsus	15
2. Euroopa Liiduga seotud hoiakud	18
2.1 Toetus Euroopa Liidule	18
2.2 Kasu Euroopa Liidust	19
2.3 Euroopa Liidu institutsioonid: teadlikkus ja usaldusväarsus	22
2.4 Euroopa Liidu institutsioonide tajutud läbipaistvus	24
2.5 Hoiakud Euroopa Liidu tuleviku suhtes.....	24
3. Euroopa Liidu poliitika	26
3.1 Toetus Euroopa Liidu poliitikatele	26
3.2 Euroopa Liidu laienemine	28
3.3 Otsuste tegemise tasandid: riiklik või Euroopa Liidu tasand	31
4. Hoiakud globaliseerumise suhtes	33
4.1 Üldised hoiakud globaliseerumise suhtes.....	33
4.2 Euroopa Liit ja globaliseerumine	34
Kokkuvõte	35
Lisa 1: EB69.2 – Metoodika ülevaade	36
Lisa 2: Küsimustik	38

Eestis viis uuringu läbi TNS Emor

Aruande autor: Jaanika Hämmal, TNS Emor

Sissejuhatus

Käesolev aruanne annab ülevaate Eurobaromeetri uuringust number 69, mis viidi läbi ajavahemikus **25. märts kuni 4. mai 2008 27-s Euroopa Liidu liikmesriigis, kolmes kandidaatriigis (Türgis, Horvaatias ja endises Jugoslaavia Vabariigis Makedoonias) ning Põhja-Küprosel.**

Aruanne keskendub eelkõige Eesti tulemuste esitamisele võrreldes Euroopa Liidu 27 liikmesriigi keskmisega ning mõningal juhul ka konkreetsete üksikute riikidega¹. Uuringu peamine eesmärk oli kaardistada Euroopa Liiduga seotud arvamusi ja hoiakuid. Suurem osa teemasid on leidnud kajastamist varasemates igal kevadel ja sügisel läbi viidavates Eurobaromeetri uuringutes ning see võimaldab analüüsida ajalisi trende.

Ajaliste trendide analüüsi puhul tuleb silmas pidada seda, et varasemate uuringute puhul on võrdlusbaasiks kasutatud Euroopa Liidu 25 liikmesriigi keskmist. **Alates 2007. aasta kevadest on võrdlusbaasiks 27 liikmesriigi keskmine.**

Eestis viidi küsitlus läbi 27. märtsist 21. aprillini 2008. Kokku küsitleti 1006 Eestis elavat Euroopa Liidu kodanikku, kellest 1003 inimest omasid Eesti kodakondsust. Uuringu tulemusi tõlgendades tuleb meeles pidada, et **uuringu sihtrühmaks on Euroopa Liidu kodanikud ehk inimesed, kes omavad vähemalt ühe Euroopa Liidu riigi kodakondsust, elavad riigis alaliselt ning on võimelised vastama küsimustele kas eesti või vene keeles.** Uuring ei esinda Eestis alaliselt elavate Euroopa Liidu kodakondsuseta inimeste arvamust (näiteks Venemaa, Ukraina, Valgevene jne kodanike arvamust), ega ka määratlemata kodakondsusega inimeste arvamust (halli passi omanikud). Aruandes on keelelise kohmakuse vältimiseks räägitud Eesti kodanike arvamusest. Uuringu metoodika täpsem kirjeldus on ära toodud aruande lisas.

¹ Põhjalikum ülevaade erinevate riikide arvamusest on esitatud Eurobaromeetri 69 koondaruandes http://europa.eu.int/comm/public_opinion/archives/eb/

Lühendite selgitus

AT	Austria
BE	Belgia
BG	Bulgaaria
CZ	Tšehhi Vabariik
CY	Küpros
DE	Saksamaa
DK	Taani
EE	Eesti
EL	Kreeka
ES	Hispaania
FI	Soome
FM	endine Jugoslaavia Vabariik Makedoonia
FR	Prantsusmaa
HR	Horvaatia
HU	Ungari
IE	Iirimaa
IT	Itaalia
LT	Leedu
LU	Luksemburg
LV	Läti
MT	Malta
NL	Holland
PL	Poola
PT	Portugal
RO	Rumeenia
SE	Rootsi
SI	Sloveenia
SK	Slovakkia
TR	Türgi
UK	Ühendatud Kuningriik

EL27	Euroopa Liidu 27 liikmesriiki
ULR10	10 uut, 2004. aastal liitunud liikmesriiki

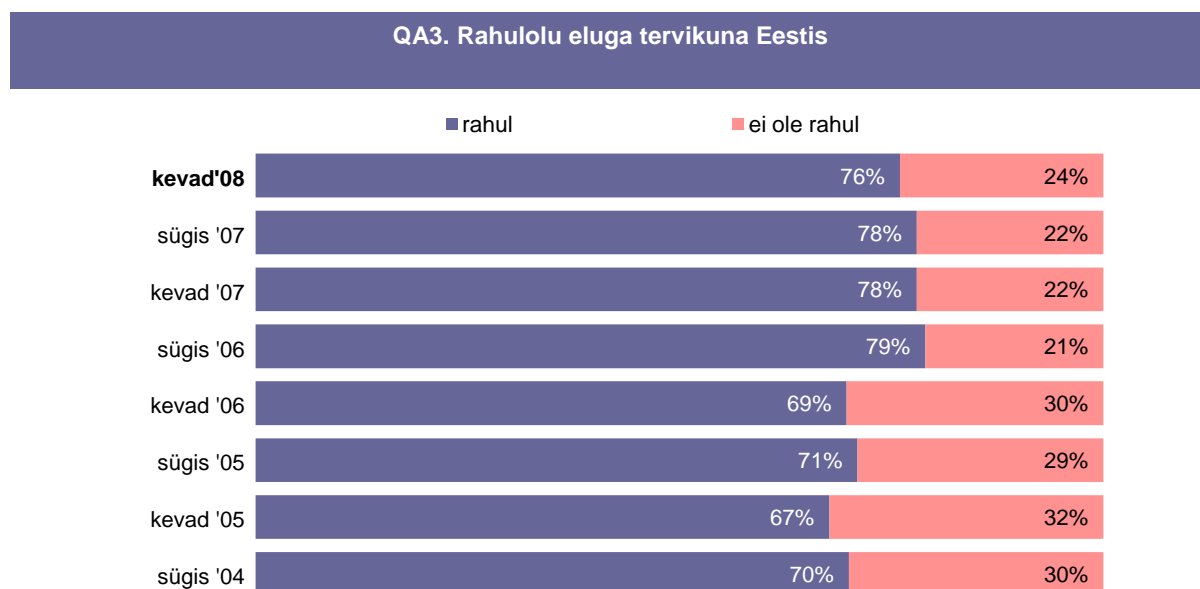
1. Üldised hinnangud elule Eestis

Aruande esimese peatüki eesmärgiks on anda üldine taust kodanike hoiakute mõistmiseks analüüsides rahulolu nii eluga tervikuna kui ka tuues välja inimeste ootused tulevikuks. Seejuures käsitleb peatükk ka inimeste hinnanguid pere toimetulekule ning sellele, kuidas olukorda erinevates valdkondades Eestis Euroopa keskmisega võrreldes tajutakse. Lisaks annab peatükk ülevaate riigis probleemseks peetavatest valdkondadest ning rea erinevate ühiskondlike institutsioonide usaldusväärsusest.

1.1 Rahulolu eluga tervikuna

- Eesti kodanike rahulolu eluga tervikuna püsib stabiilselt Euroopa Liidu keskmisel tasemel –

2008. aasta kevadel oli eluga rahul iga kolmas neljast Eesti kodanikust, neist 11% olid eluga väga rahul. Euroopa Liidus tervikuna oli eluga rahul 77% kodanikest, neist 19% väga rahul. Seega on Eesti näitaja endiselt võrreldav Euroopa keskmisega.

Euroopas tervikuna on eluga rahulolu veidi langenud: 80%-lt 2007. aasta sügisel 77%-le 2008. aasta kevadel. Eluga rahulolu on vähenenud just 15 vanemas liikmesriigis 83%-lt 80%-le. 12 uues liikmesriigis on sarnaselt sügisega eluga rahul 65% kodanikest. Koos Eestiga 2004. aastal liitunud liikmesriikides on rahulolu tase 71%.

Kõige enam on eluga rahul kodanikud neis riikides, kus majanduslik heaolu on kõrge: Taanis, Hollandis, Luksemburgis, Rootsis, Soomes. Neis riikides on eluga rahul vähemalt 90% kodanikest. Väga rahulolevate riikide hulka on tõusnud ka Küpros, kus sarnaselt Sloveeniale on rahulolu uute liikmesriikide kõrgeim. Skaala teises otsas on Ungari ja Bulgaaria, kus eluga on rahul alla poole kodanikest (vastavalt 47% ja 40%).

Lätis ja Leedus on eluga rahulolu veidi langenud: Lätis 67%-lt 65%-le ja Leedus 63%-lt 60%-le.

1.2 Ootused järgnevals 12 kuuks

- Ootused isiklikule elule lähiaastal võrreldes sügisega muutunud ei ole -

Endiselt usub suurem osa kodanikest – 44% - et nende elu tervikuna lähiaastal ei muutu, 38% usuvad selle paranemisse ning vaid 16% kardavad olukorra halvenemist. Võrreldes 2007. aasta sügisega ei ole kodanikud oma hinnangutes korrektiive teinud. Muudatused toimusid pigem 2007. aasta kevade ja sügise võrdluses, mil nende osakaal, kes kartsid olukorra muutumist halvemuse poole, kasvas 9% võrra. Käesoleva aasta kevade seisuga võib aga väita, et kodanikud ei tunneta oma elujärje halvenemist ning seetõttu ei karda seda ka lähitulevikus.

Euroopas tervikuna ei ole prognoosis isiklikule elule tervikuna sügise ja kevade võrdluses samuti olulisi muudatusi aset leidnud. Eurooplased tervikuna usuvad samuti ennekõike stabiilsusesse (49%), umbes kolmandik vaatab tulevikku optimistlikult ning pessimistliku hinnangu andjaid on sama palju kui Eestis.

QA4. Ootused isikliku elu osas tervikuna järgneval 12 kuul

	Parem	Halvem	Sama	Ei tea
Eesti	38	16	44	2
EL-27	32	16	49	3

- Kodanikud kardavad Eesti majandusliku olukorra halvenemist, kuid ei seosta seda - oma pere majandusliku olukorraga

Kui veel sügisel jaotusid kodanike hinnangud Eesti majanduse käekäigule kolme seisukoha vahel praktiliselt võrdselt, siis praeguseks, mil majanduse jahtumist on tunnistanud Eesti valitsus ning sellele riigieelarve kärbetega ka reageerinud, domineerib elanike seas selgelt pessimistlik hoiak. Varem Euroopa taustal üloptimistlikuna eristunud Eesti on praegu oma hoiakutelt muutunud Euroopa keskmisele sarnaseks: 45% kodanikest usuvad Eesti majanduse olukorra jätkuvasse halvenemisse lähitulevikus, 33% loodavad, et olukord jääb praegusega võrreldes samaks ning vaid 18% usuvad selle paranemisse. Sügisel kartis olukorra halvenemist 32% ja paranemisse uskus 29% kodanikest.

Erinevad elanikkonnarühmad oma kartustelt väga tugevalt ei eristu. Pisut enam kannavad pessimistlikku tulevikuvaadet vanemad inimesed (40+), sotsiaalselt staatusest ettevõtjad ning valgekraed, samuti madalama haridusrühma esindajad (haridustee lõpp 15 aastast või nooremalt).

QA4. Ootused riigi majandusliku olukorra osas järgneval 12 kuul

	Parem	Halvem	Sama	Ei tea
Eesti	18	45	33	4
EL-27	16	46	33	5

Selles, et Eesti ja Euroopa kodanike keskmine prognoos oma riigi majanduse käekäigu osas kattub, on oma osa ka eurooplaste keskmise hinnangu muutumisel. Euroopa tervikuna on samuti muutunud oluliselt pessimistlikumaks: kui veel sügisel uskus enamik eurooplastest, et nende riigi majandus püsib stabiilsena (44%), siis 2008. aasta kevadel kartis 46% neist olukorra halvenemist. Vähenenud on seega nii stabiilsuse prognoosijate (-11%) kui ka optimistide osakaal (-8%).

Kõige enam kardavad riigi majandusolukorra halvenemist Ungari, Türgi, Kreeka ja Ühendkuningriigi kodanikud (üle 60%) ning kõige vähem Malta, Poola ja Austria kodanikud (ligikaudu viiendik kodanikest).

Kui riigi majanduse käekäigu prognoosis on toimunud märkimisväärsed muudatused, siis oma pere majanduslikku olukorda lähiaastal ette ennustades ei ole inimeste hinnangud võrreldes sügisega muutunud: ligi pooled Eesti kodanikest usuvad, et nende perel läheb samamoodi kui seni, kolmandik usub olukorra paranemisse ja vaid ligikaudu viiendik kardab pere majandusolukorra halvenemist.

QA4. Ootused leibkonna majandusliku olukorra osas järgneval 12 kuul

	Parem	Halvem	Sama	Ei tea
Eesti	33	18	48	1
EL-27	22	25	50	3

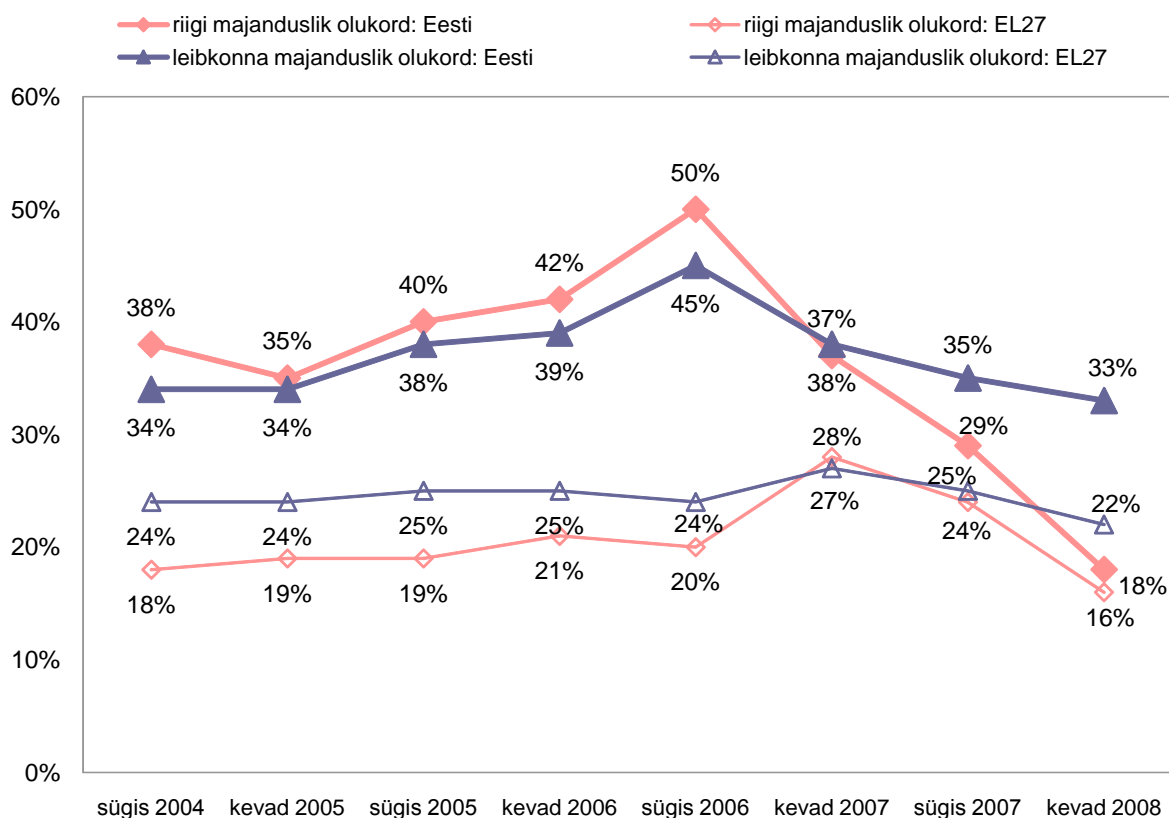
Teatud nihe inimeste hoiakutes toimus pigem 2007. aasta kevade ja sügise võrdluses, mil oluliselt kasvas pessimistide osakaal. 2008. aasta kevadel pered veel majandusolukorra halvenemist ei tunneta ning suurem osa neist tundub lootvat, et riigi majanduses toimuv neid negatiivselt ei puuduta.

Euroopa keskmine hinnang pere majandusolukorrale järgneva aasta jooksul on Eesti omale väga sarnane: keskmine eurooplane loodab, et majanduses toimuvad negatiivsed arengud lähevad nende perest mööda. Suurem osa loodab, et nende perel läheb lähitulevikus sarnaselt senisega. Siiski on Euroopas tervikuna võrreldes Eestiga veidi enam neid, kes kardavad olukorra halvenemist (+7%).

QA4. Lootused seoses eelseisva 12 kuuga

... riigi majanduslik olukord: läheb paremaks

... teie leibkonna majanduslik olukord: läheb paremaks

**- Tööhõives kardetakse olukorra halvenemist, -
kuid isiklikus tööalases olukorras muudatustesse ei usuta**

Sarnaselt riigi majanduse ja pere majandusolukorra prognoosidele on ka tööhõive ja isikliku tööalase olukorra puhul märgatav tendents selle suunas, et kuigi riigi tasandil kardetakse olukorra halvenemist, loodetakse, et need mõjud lähevad isiklikust elust mööda.

Kui veel sügisel uskus enamik kodanikest (43%), et tööhõives valitseb lähitulevikus stabiilsus, oli kevadel hinnang juba muutunud negatiivsema tulevikustsenaariumi kasuks: 39% kodanikest kardab olukorra halvenemist (võrreldes sügisega +20%). Olukorra paranemisse uskujaid on võrreldes sügisega 8% vähem.

Nihe negatiivsema tulevikuprognoosi suunas on hetkel ilmselt tihedalt seotud prognoosidega Eesti majanduse käekäigule ning meedia mõjuga, kus on palju räägitud tööpuuduse kasvust. Reaalselt 2008. aasta esimeses kvartalis tööpuudus võrreldes 2007. aastaga kasvanud ei olnud.²

QA4. Ootused riigi tööhõive olukorra osas järgneval 12 kuul

	Parem	Halvem	Sama	Ei tea
Eesti	17	39	36	8
EL-27	21	39	34	6

Euroopas tervikuna on trend Eestile sarnane. Ennustus tööturu stabiilsusest on muutunud ennustuseks tööturu olukorra halvenemisest. Kui sügisel uskus 43% Euroopa kodanikest tervikuna olukorra stabiilsusesse, siis 2007. aasta kevadeks oli nende osakaal langenud 34%-le (-9%) ning pessimistide osakaal kasvanud 39%-ni (+14%). Olukorra paranemist lootis umbes viiendik kodanikest.

Kõige enam kardavad tööhõive olukorra halvenemist Kreekas, Iirimaa, Türgis ja Portugalis elavad Euroopa kodanikud (üle 60%) ning kõige vähem Poola, Leedu, Malta ja Bulgaaria elanikud. Kõige pessimistlikumates riikides on võrreldes 2007. aasta sügisega toimunud oluline nihe.

Isikliku tööalase lähituleviku hindamisel Eesti kodanikud võrreldes sügisega olulisel määral meelt muutnud pole. Veidi on lisandunud neid, kes usuvad, et kõik jääb nagu on (+4%) ja seda ennekõike olukorra paranemisse uskujate arvelt (-5%). Väike osa kodanikest kardab, et koos tööhõive olukorra halvenemisega võiks midagi muutuda ka nende tööalases staatuses.

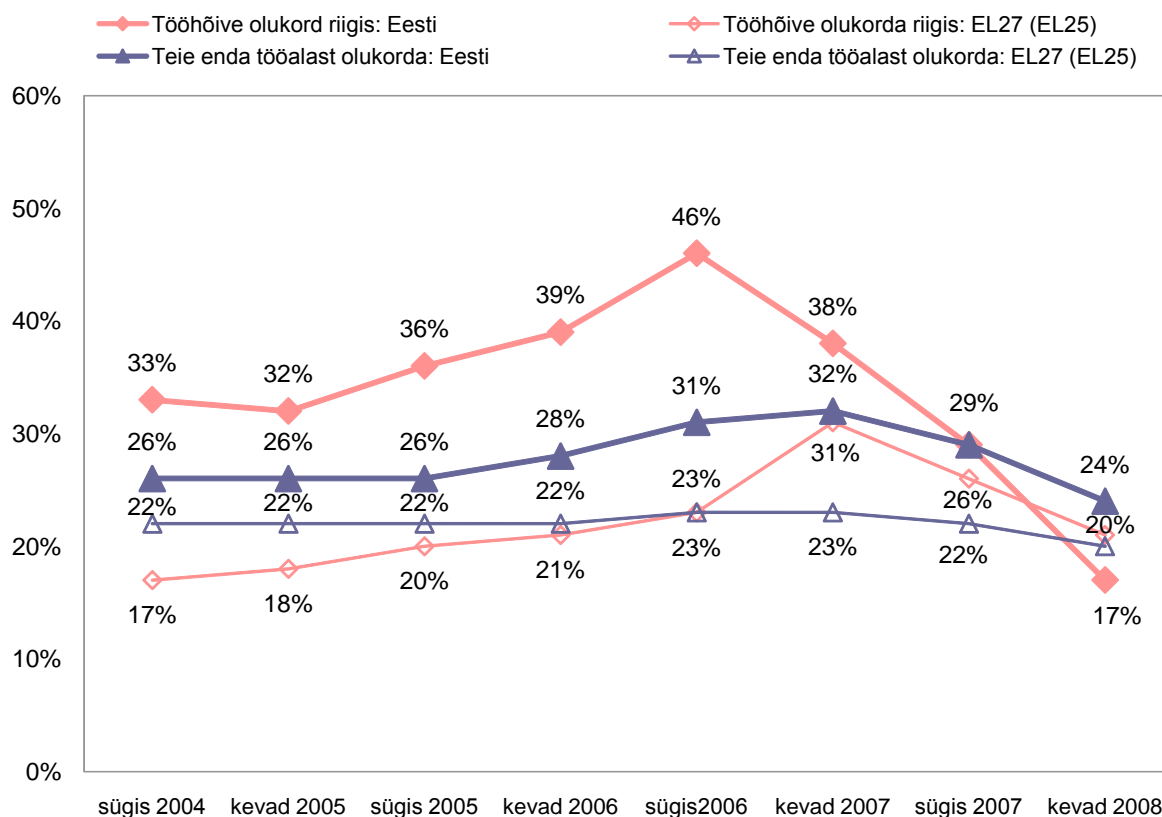
Euroopas tervikuna on üldhinnangud sarnased Eestile: 61% kodanikest ei usu lähitulevikus muutustesse oma tööalases elus, viiendik loodavad paranemist ja vaid 10% kardavad olukorra halvenemist. Sealjuures vaid Türgis kardetakse nii tööturu olukorra kui enda seisundi halvenemist, ülejäänud riikides, kus tulevikuprognoos tööhõive osas on tume, usuvad kodanikud enda olukorra puhul siiski stabiilsusesse.

QA4. Ootused isikliku tööalase olukorra osas järgneval 12 kuul

	Parem	Halvem	Sama	Ei tea
Eesti	24	9	50	17
EL-27	20	10	61	9

² Statistikaameti andmeil oli töötuse määr 2007. aastal 4,7% ja 2008. aasta I kvartalis 4,2%.

**QA4. Millised on Teie lootused seoses eelseisva 12 kuuga?
... tööhõive olukord riigis: läheb paremaks**

1.3 Hinnang isiklikule ja tulevase põlvkonna toimetulekule

- Pooled Eesti kodanikest tunnetavad oma ostujõu paranemist võrreldes 5 aasta taguse ajaga -

Täpsemalt möönis 51% kodanikest, et nende ostujõud ehk asjad, mis nende perele on igapäevaelus taskukohased, on viie aasta jooksul paranenud. 26% arvasid, et nende ostujõud pole selle ajaga muutunud ning 22% leidsid, et nende pere ostujõud on halvenenud.

Olukorra halvenemist tunnevad keskmisest enam vanemad inimesed (32% üle 50 aastastest), madalama haridusrühma esindajad (38%), üksinda elavad inimesed (32%) ning pensionärid (35%).

Euroopas tervikuna on pilt vastupidine: 52% Euroopa kodanikest hindab oma ostujõudu täna viletsamaks kui 5 aastat tagasi, 19% jaoks on see paranenud ning 28% jaoks jäänud samaks. Kõige enam tunnetavad ostujõu halvenemist sakslased (70%), itaallased (69%), belglased (67%), Küprose elanikud (67%), ungarlased (66%), kreeklased (65%), prantslased (64%) ja Luksemburgi elanikud (62%).

Ostujõu paranemist tunnistavad koos Eestiga Euroopas enim veel Rootsi (56%) ja Taani (52%).

- Raskusi kõigi oma arvete maksmisel kuu lõpus kogeb umbes kolmandik kodanikest -

Vähemalt osalisi makseraksusi möönis 31% Eesti kodanikest ning nende hulk ei ole võrreldes 2006. aasta kevadega muutunud (QA28). Seejuures täielikult nõustus väitega makseraskustest 9% ning pigem nõustus 22% kodanikest.

68% kodanikest aga ei nõustunud sellega, et neil oleks kõigi oma arvete maksmisega kuu lõpus probleeme.

Makseraskusi kuu lõpus töid keskmisest sagedamini välja naised (36%), 40-45 aastased (36%), madalama haridusrühma esindajad (36%), üheliikmeliste leibkondade esindajad (39%) ja Virumaa elanikud (41%).

Euroopas tervikuna kogevad kuu lõpus raskusi vähemalt osade oma arvete maksmisega ligi pooled kodanikest (47%). Seejuures on olukord vanades ja uutes liikmesriikides üsna sarnane: makseraskusi mõõnsid 45% vanade ja 53% uute liikmesriikide kodanikest.

**- Pooled kodanikest usuvad, et tänaste laste elu saab olema -
keerulisem kui praeguse põlvkonna oma**

Erinevate sotsiaaldemograafiliste rühmade vaated antud teemal on üsna sarnased, optimistlikumalt vaatavad tulevikku vaid tänased noored (15-24 aastased), kelle hulgas neid kes pigem usuvad, et elu saab olema kergem ja neid, kes kardavad, et see on raskem, on enam-vähem võrdselt.

Euroopa kodanikest tervikuna usub 61%, et elu saab olema tulevikus raskem, 17% usuvad, et see saab olema kergem ja 18%, et ei kergem ega raskem. 4% hinnang puudub.

1.4 Hinnang erinevatele eluvaldkondadele Eestis võrreldes Euroopa keskmisega

Uuringus paluti kõigi liikmesriikide kodanikel hinnata, kas olukord erinevates valdkondades on nende riigis parem või halvem kui Euroopa riikides keskmiselt.

Kõigi mõõdetud valdkondade puhul – Eesti majanduse ja tööhõive olukord, elukallidus, energia hinnad ja elukvaliteet – leiavad kodanikud ennekõike, et olukord Eestis on kehvem kui Euroopas tervikuna.

Kõige tugevamalt väljendub see hinnang majanduse olukorra ja elukalliduse puhul, kus iga kolmas neljast Eesti kodanikust hindab olukorda võrreldes Euroopa keskmisega viletsaks. Mõlema valdkonna puhul on aastaga toimunud olulised muudatused. Kui aasta tagasi pidas elu Eestis kallimaks 63% kodanikest, siis sel kevadel juba 76%. Majanduse olukorda hindas aasta tagasi Eestis Euroopa keskmisest halvemaks 63%, 2008. aasta kevadel juba 75%.

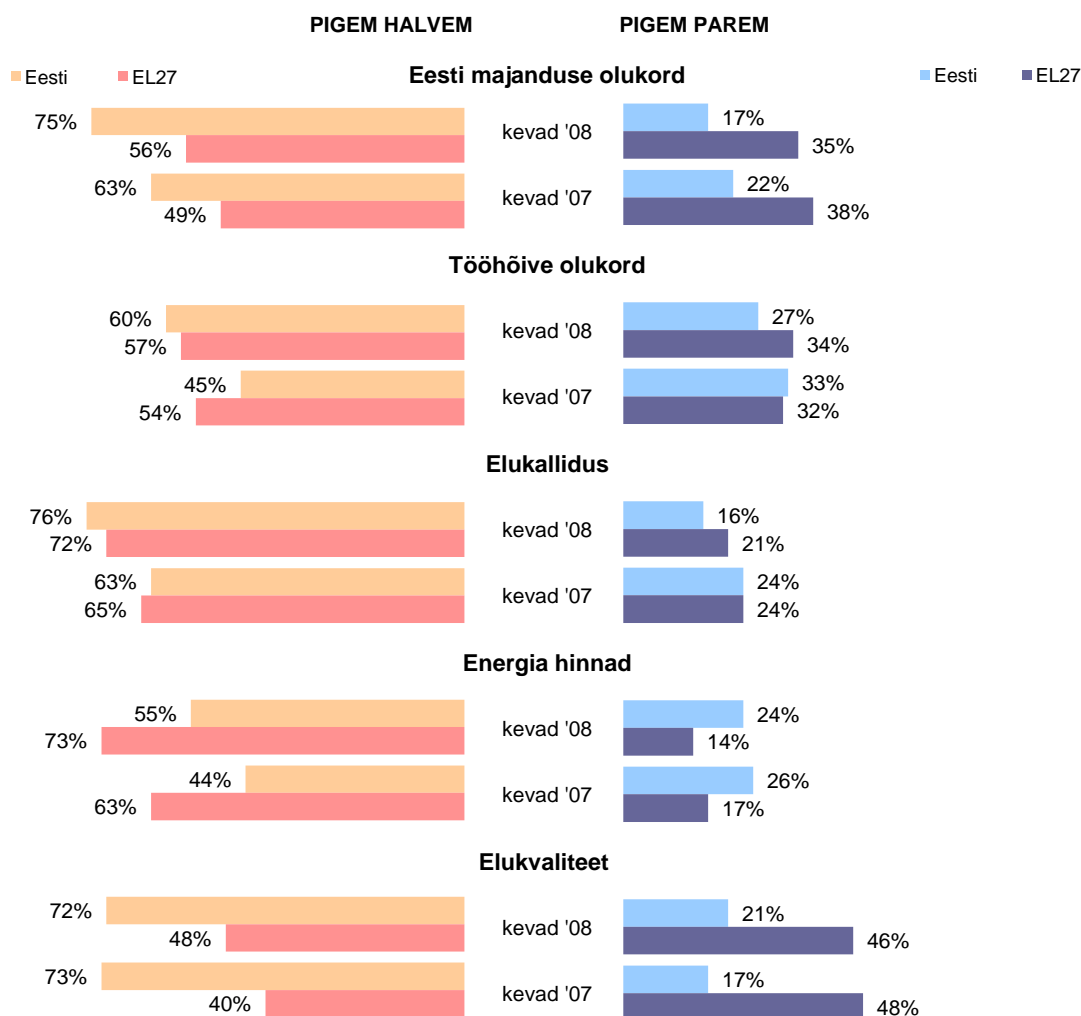
Ka Euroopas tervikuna on hinnangud oma riigi majandusele ja elukallidusele võrreldes Euroopa keskmisega liikunud negatiivses suunas, ent mis puudutab majanduse olukorda, siis ei ole keskmine hinnang Euroopas nii pessimistlik kui Eestis. Tervikuna hindas 56% Euroopa kodanikest majanduslikku olukorda oma riigis halvemaks kui Euroopas keskmiselt. Kõige madalamalt hindavad oma riigi majandust võrreldes Euroopa keskmisega ungarlased, kreeklased ja lätlased.

72% Eesti kodanikest hindasid üldist elukvaliteeti Eestis Euroopa keskmisest madalamaks ning aastaga see hinnang muutunud ei ole. Euroopas tervikuna usub 48% kodanikest, et nende

elukvaliteet on Euroopa keskmisest madalam. Kõige madalamalt hindavad seda ungarlased ja bulgaarlased, kõige kõrgemalt aga taanlased, soomlased, Luksemburgi elanikud ja hollandlased.

Tööhõive olukorda hindab Eestis Euroopa keskmisest viletsamaks 60% (võrreldes 2007. aasta kevadega +15%). Selles valdkonnas on võrreldes teistega aga ka kõige enam positiivseid hinnanguid: 27% kodanikest hindavad olukorda Eestis Euroopa keskmisest paremaks. Euroopas tervikuna on hinnangud sarnased, kuid kui seal peetakse tööhõive probleemidena silmas ennekõike tööpuudust, siis Eestis võisid vastajad siia hulka arvata ka tööjõupuuduse.

QA5.a Hinnang olukorrale oma riigis võrreldes Euroopa riikide keskmisega

Küsimus: Kas Te ütleksite, et olukord järgnevates valdkondades on [RIIK] parem või vähem hea kui Euroopa riikides keskmiselt?

Energia hinnad on ainuke valdkond, millele Eesti kodanikud annavad negatiivseid hinnanguid vähem kui eurooplased tervikuna: energia hindu oma riigis hindab viletsamaks 55% Eesti ja 73% Euroopa kodanikest tervikuna. Esirinnas on siin taaskord ungarlased, kes ka eelnimetatud valdkondi oma riigis Euroopa keskmisest oluliselt madalamalt hindavad.

Võrreldes 2007. aasta kevadega on kasvanud nende Eesti ja tervikuna Euroopa kodanike osakaal, kes hindavad energia hindu oma riigis võrreldes Euroopa keskmisega madalamalt: vastavalt +11%

Eestis ja +10% Euroopas tervikuna. Umbes veerand nii Eesti kui Euroopa kodanikest leiavad energia hindu oma koduriigis olevat paremal tasemel kui Euroopas tervikuna ning ka positiivsete hinnangute osakaal on aastaga kasvanud: vastavalt +10% Eestis ja +9% Euroopas tervikuna.

1.5 Kõige olulisemad probleemid Eestis

Vastajatel paluti etteantud nimekirjast valida kaks nende hinnangul Eestis hetkel kõige olulisemat probleemi.

Probleemide nimekirjas on 2008. aasta kevadel selgelt esile kerkinud majanduslikud mured. Esikohal on endiselt sinna juba 2007. aasta sügisel kuritegevuse asemele kerkinud hinnatõus. See valmistab muret 54% kodanikest.

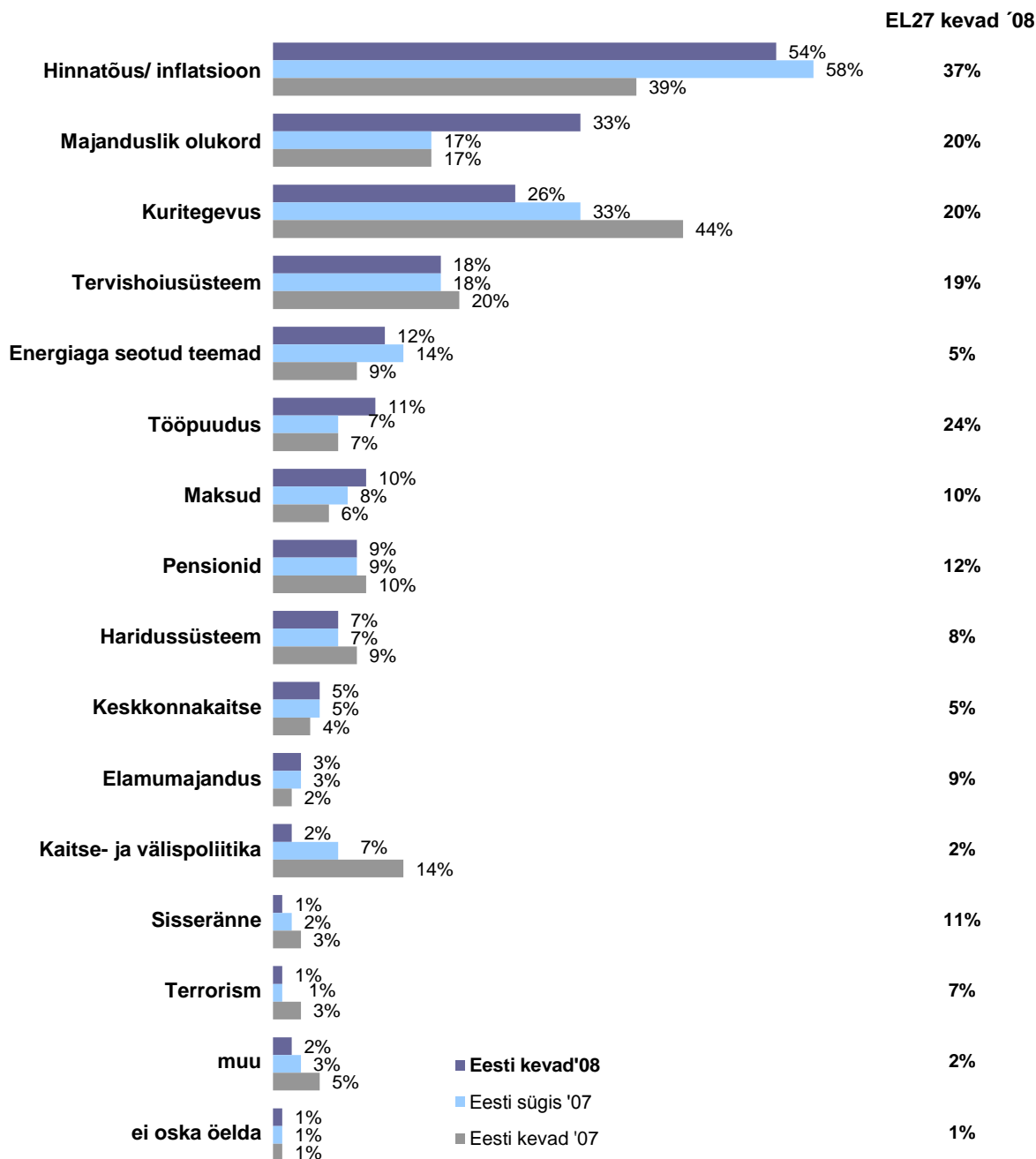
Suurim muudatus probleemide pingereas on aga majandusliku olukorra tõusmine teisele kohale, mis majandusekasvu jahtumise ja riigieelarve kärpimise taustal on igati mõistetav. See valmistab muret kolmandikule elanikkonnast (võrreldes sügisega +16%). Alates liitumisest tehtud Eurobaromeetri uuringutes ei ole see teema varem nii tugevalt esile tulnud.

Majandusliku turvatunde pärast muretsemine on mure füüsilise turvatunde pärast - ehk kuritegevuse – lükanud kolmandale kohale. Kuritegevust, mis vahepeal valmistas muret ligi poolele kodanikest, mainib nüüd vaid umbes veerand.

Ülejäänud teemad valmistavad muret vähem kui viiendikule kodanikest. Väiksemate muudatustena võib veel esile tuua tööpuuduse nimetamise kasvu (7%-lt 11%-le) ning mõnevõrra on viimase aastaga hakanud muret valmistama ka maksud (kasv aastaga 6%-lt 10%-le). Kaitse- ja välispoliitikat, mida aasta tagasi seoses aprillisündmustega mainis 14% kodanikest, tõi sel kevadel välja vaid 2%.

Ka Euroopas tervikuna valmistab enim muret hinnatõus, selle teema tähtsus on võrreldes sügisega oluliselt kasvanud (+11%). Uued liikmesriigid näevad seda veidi suurema probleemina (41%) kui vanad (36%). Varem esikohal olnud tööpuudus on nüüd taandunud teisele kohale (võrreldes sügisega -3%). Kolmandat kohta jagavad võrdselt majanduslik olukord, kuritegevus ja tervishoiusüsteem. Eesti kodanikega võrreldes mainitakse Euroopas tervikuna oluliselt enam ka sisserännet (11%).

QA6a. Eesti ees seisvad kõige olulisemad küsimused
(võimalik oli valida kuni kaks varianti)

1.6 Hinnang Eesti arengusuunale

- Hoolimata majandusmuredest hindavad Eesti kodanikud oma riigi arengusuunda – võrreldes Euroopa keskmisega kõrgelt

Uuringus paluti hinnata, kas praegusel ajal liiguvad asjad Eestis üldiselt õiges või vales suunas või ei seda ega teist (QA11a).

51% Eesti kodanikest hindas Eesti praegust arengusuunda õigeks. Seda on küll 5% vähem kui sügisel, ent siiski oluliselt enam kui Euroopas keskmiselt. 26% Eesti kodanikest leiab, et asjad liiguvad Eestis vales suunas (võrreldes 2007. aasta sügisega +4%), 15% leidsid, et ei õiges ega vales suunas ning 8% ei osanud hinnangut anda.

Keskmisest enam on arengusuuna õigsuses veendunud noored (15-24 aastastest 58%), kõrgema haridusrühma esindajad (57%) ja veel õppivad inimesed (63%), ettevõtjad (58%) ja valgekraed (57%).

Koos Eestiga usuvad sellesse, et asjad riigis lähevad õiges suunas, kõige enam Malta, Poola ja Rumeenia elanikud. Vales suunas usuvad asju liikuvat Ungari, Ühendkuningriigi, Prantsusmaa ja Itaalia kodanikud.

1.7 Institutsioonide usaldusväarsus

- Kõige usaldusväärsemad institutsioonid on kaitsevägi, politsei, televisioon ja raadio -

Institutsioonide usaldusväarsuse mõõtmine on klassikaline viis kaardistamiseks seda, kuivõrd usutavad ja tõsiseltvõetavad on erinevad ühiskondlikud organisatsioonid oma sõnades ja tegudes ning kaudsemalt ka toetust nende tegevusele.

Kõige usaldusväärsemate institutsioonide nimistus seas muudatusi toimunud ei ole, nendeks on endiselt korrakaitsega ning meediaga seotud institutsioonid.

Kaitsevägi on oma kõrget usaldusväarsuse taset veelgi kasvatanud: kui 2006. aasta sügisel usaldas seda institutsiooni 74%, siis 2008. aasta kevadel juba 81% kodanikest. Euroopas tervikuna usaldab oma riigi armeed 70% kodanikest.

Samuti on pidevalt tõusnud politsei usaldusväarsus. 2006. aasta sügisel usaldas politseid vaid 58% kodanikest, sel kevadel aga juba 74%. Euroopas tervikuna usaldab politseid 63% kodanikest.

Meediainstitutsioonidest on kõige usaldusväärsem televisioon, mille usaldusväarsus on enam vähem samal tasemel püsinud juba 4 aastat. Televisiooni usaldab samuti iga kolmas neljast Eesti kodanikust. Traditsiooniliselt pälvib televisioon Euroopas tervikuna usaldust vähem. Koos eestlastega usaldavad televisiooni suurel määral ka soomlased. Kõige vähem pälvib televisioon usaldust Lõuna-Euroopas: Kreekas, Itaalias ja Prantsusmaal.

Raadio usaldusväarsus on võrreldav televisiooni omaga: seda usaldab 73% kodanikest. Televisioonist mõnevõrra enam usaldavad raadiot ka eurooplased tervikuna: 61%.

Euroopa Liitu usaldavad 69% Eesti kodanikest ning selle institutsiooni usaldusväarsus pole võrreldes sügisega muutunud. Samal tasemel on EL-i usaldusväarsus ka Küprosel, Belgias, Slovakkias, Hispaanias ja Sloveenias.

ÜRO usaldusväärsus on kodanike silmis pidevalt kasvanud jõudes sel kevadel 64%-ni (võrreldes 2006. aasta sügisega +5%). Samas ei oska umbes viiendik kodanikest oma hinnangut anda. Euroopas tervikuna usaldavad seda organisatsiooni 54% kodanikest.

Eesti õiguskorda usaldab 58% Eesti kodanikest ning olulisi muudatusi selles näitajas toimunud pole. Nagu eelnevategi institutsioonide puhul, on Euroopas tervikuna selle institutsiooni usaldusväärsus madalam: 46%.

Riiklikest poliitilistest institutsioonidest on kõige kõrgem valitsuse usaldusväärsus. Valitsuse usaldusväärsus, mis 2007. aasta kevadel kasvas 66%-le, on nüüd langenud pea samale tasemel, nagu see oli 2006. aasta sügisel: 56%-le.

Samas Euroopas tervikuna usaldab oma riigi valitsust vaid iga kolmas elanik. Samaväärsel tasemel kui Eestis, on valitsuse usaldusväärsus veel Soomes, Küprosel, Maltal, Taanis, Hispaanias ja Luksemburgis. Kõige vähem usaldavad oma riigi valitsust Ungari, Läti ja Itaalia kodanikud. Neis riikides ei küüni valitsuse usaldusväärsus üle 15%.

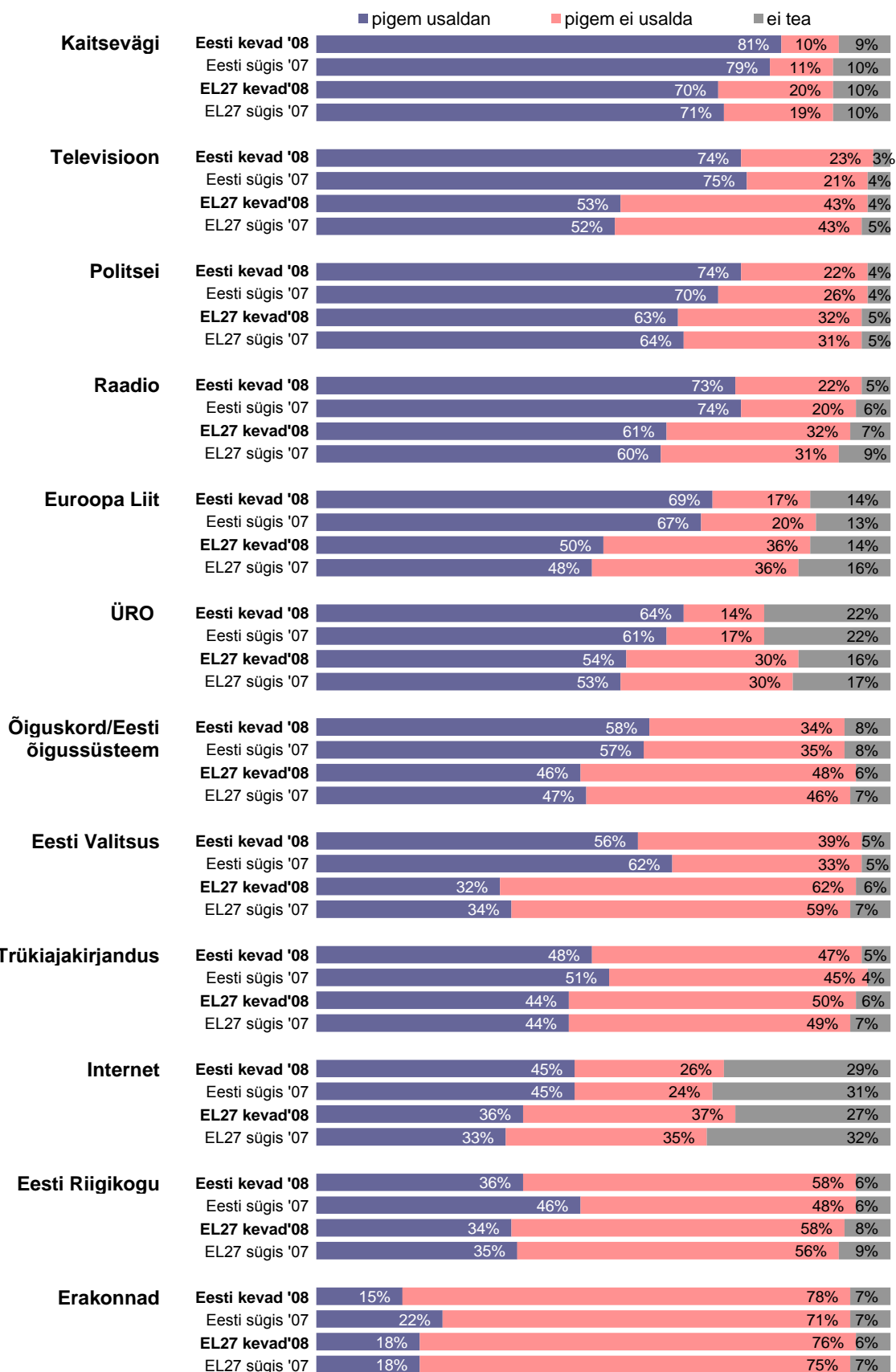
Trükiajakirjanduse usaldusväärsus on viimase 4 aasta jooksul püsinud sarnaselt teiste meediainstitutsioonide omale samuti suhteliselt stabiilselt 50% lähedal. Sel kevadel usaldas trükimeediat 48% Eesti kodanikest. Euroopas tervikuna usaldab trükiajakirjandust umbes samaväärne osa kodanikest: 44%.

Internetti usaldab 44% Eesti ja 36% Euroopa kodanikest tervikuna. Kõige kõrgem on interneti usaldusväärsus Tšehhis (56%) ja Slovakkias (53%).

Riigikogu, mis saavutas usaldusväärse tipu aasta tagasi (60%), on oma usaldusväärst joudsalt kaotanud ning selles on oma osa kindlasti mänginud arutelud Riigikogu liikmete liiga kõrgete palkade üle. 2007. aasta kevadel usaldas Riigikogu vaid 36% kodanikest. Euroopas tervikuna on parlamendi usaldusväärsus sel kevadel samal tasemel. Tavapäraselt kõigub selle institutsiooni usaldusväärsus üsna palju.

Traditsiooniliselt on kõige madalama usaldusväärseusega poliitilised erakonnad: neid usaldas 15% Eesti ja 18% Euroopa kodanikest. Ainuke riik Euroopa Liidus, kus erakondi usaldab pool elanikkonnast, on Taani. Erakondade usaldusväärsus on praktiliselt olematu Lätis, kus neid usaldab vaid 5% kodanikest.

QA12. Institutsioonide usaldusväarsus

2. Euroopa Liiduga seotud hoiakud

Antud peatükk keskendub kodanike üldisele arvamusele Euroopa Liidu liikmesriigiks olemisest: tunnetatud kasule, mida liitumine Eesti jaoks on kaasa toonud; hinnangule selle institutsioonide läbipaistvusest. Samuti mõõdeti teadlikkust Euroopa Liidu institutsioonidest ja üldist hinnangut nende tegevusele.

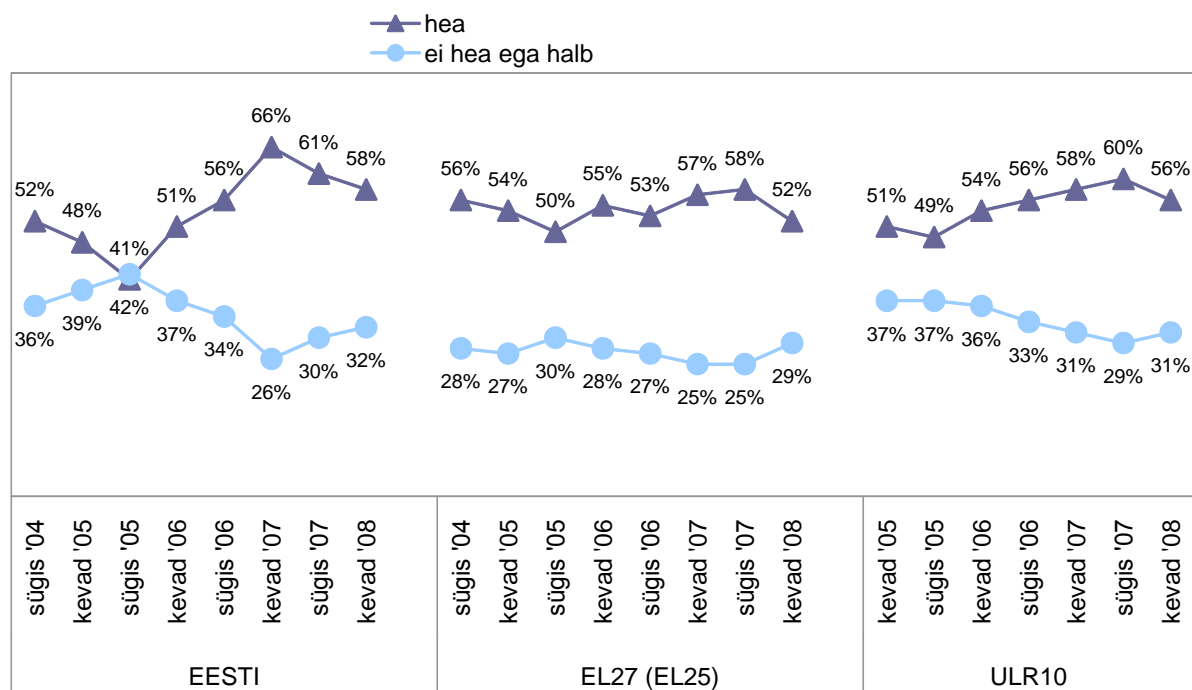
2.1 Toetus Euroopa Liidule

- Euroopa Liitu kuulumist peab heaks või neutraalseks 90% Eesti kodanikest –

Kodanikelt küsiti, kas Euroopa Liitu kuulumine on nende arvates hea, halb või ei hea ega halb. Suurem osa Eesti kodanikest peavad liitu kuulumist kas heaks või suhtuvad sellesse neutraalselt (ei pea ei heaks ega halvaks). Ennekõike toimuvadki muudatused nende kahe seisukoha vahel liikumise tõttu. Kui aprillilõpu sündmused aasta tagasi panid kodanikke oma hoiakuid Euroopa Liidu suhtes tugevamalt väljendama (tõstes just nende osakaalu, kes peavad liikmelisust heaks), siis sel kevadel, mil liitu kuulumisega otseselt mingit suuremat hoiakuid mobiliseerivat sündmust ei seostunud, on taas veidi kasvanud neutraalsema hoiaku osakaal.

Otseselt negatiivne suhtumine liikmelisusesse on pidevalt püsinud madalal tasemel mitte ületades 10% taset.

QA7a. Hinnang Eesti (oma riigi) kuulumisele Euroopa Liitu 2004-2008

Euroopas tervikuna on positiivsel või neutraalsel positsioonil 81% kodanikest ning 14% peavad Euroopa Liitu kuulumist halvaks. Toetus Euroopa Liidule on enam-vähem samal tasemel püsinud kogu vaadeldaval perioodil alates 2004. aasta sügisest.

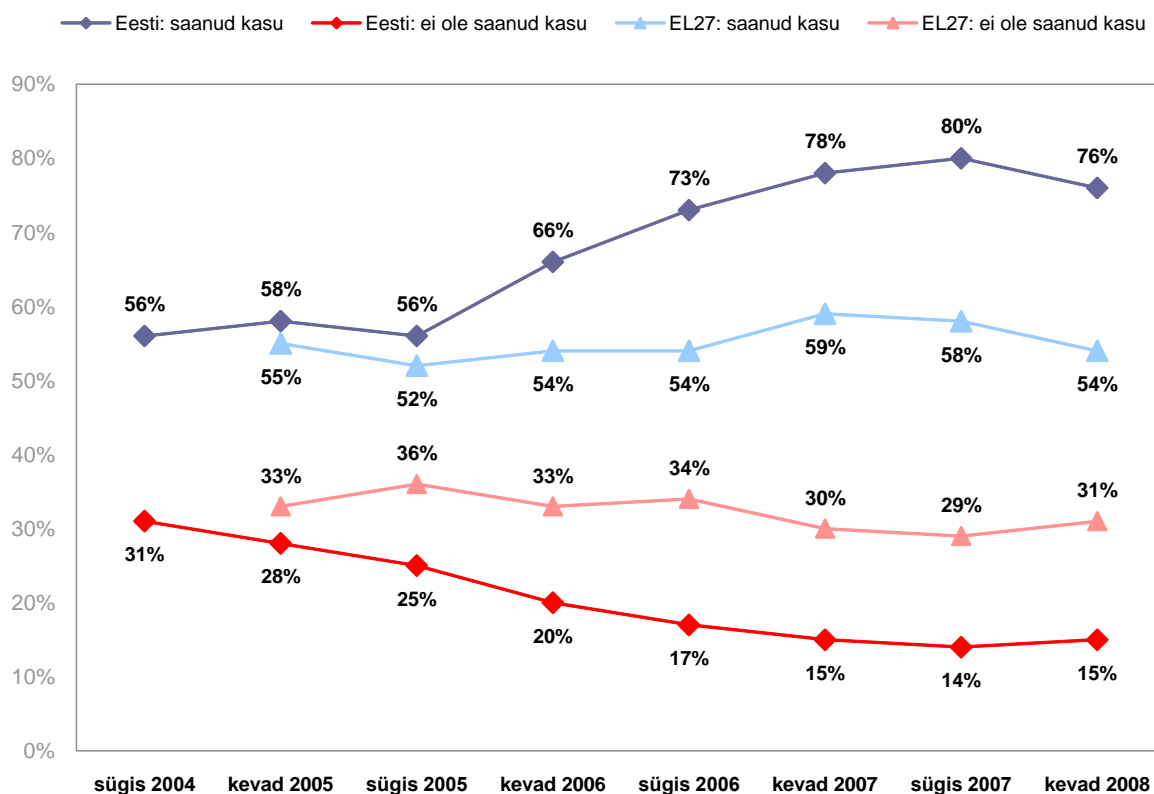
2.2 Kasu Euroopa Liidust

- Kolmveerand kodanikest peab Eesti kuulumist Euroopa Liitu kasulikuks -

Kodanikkonna osakaal, kes tajub Euroopa Liitu kuulumisest tulenevat kasu, on pidevalt kasvanud alates 2005. aasta sügisest. Kasu tunnetamine on käinud käsikäes kiire majanduskasvuga Eestis ning üldise kiire heaolu kasvuga.

2008. aasta kevadeks on aga üldine foon muutunud: üha suurem osa kodanikest on mures riigi majanduse ja tööturu arengute pärast. See mõjutab otseselt ka hinnanguid Euroopa Liidust tulenevale kasule: nende osakaal, kes sellest kasu näevad, on langenud 80%-lt 76%-le. See ei tähenda ilmtingimata, et Euroopa Liidu mõju peetakse negatiivseks, vaid pigem, et see pole teatud hulga inimeste jaoks piisavalt positiivne või nad pole kindlad, milline see kasu antud olukorras on. Kasvanud pole mitte nende hulk, kes liikmelisusest kasu ei näe, vaid nende osakaal, kes ei oska öelda, kas Eesti saab liikmelisusest kasu või mitte: 6%-lt sügisel 9%-le 2008. aasta kevadel.

QA8a. Kasu Euroopa Liitu kuulumisest

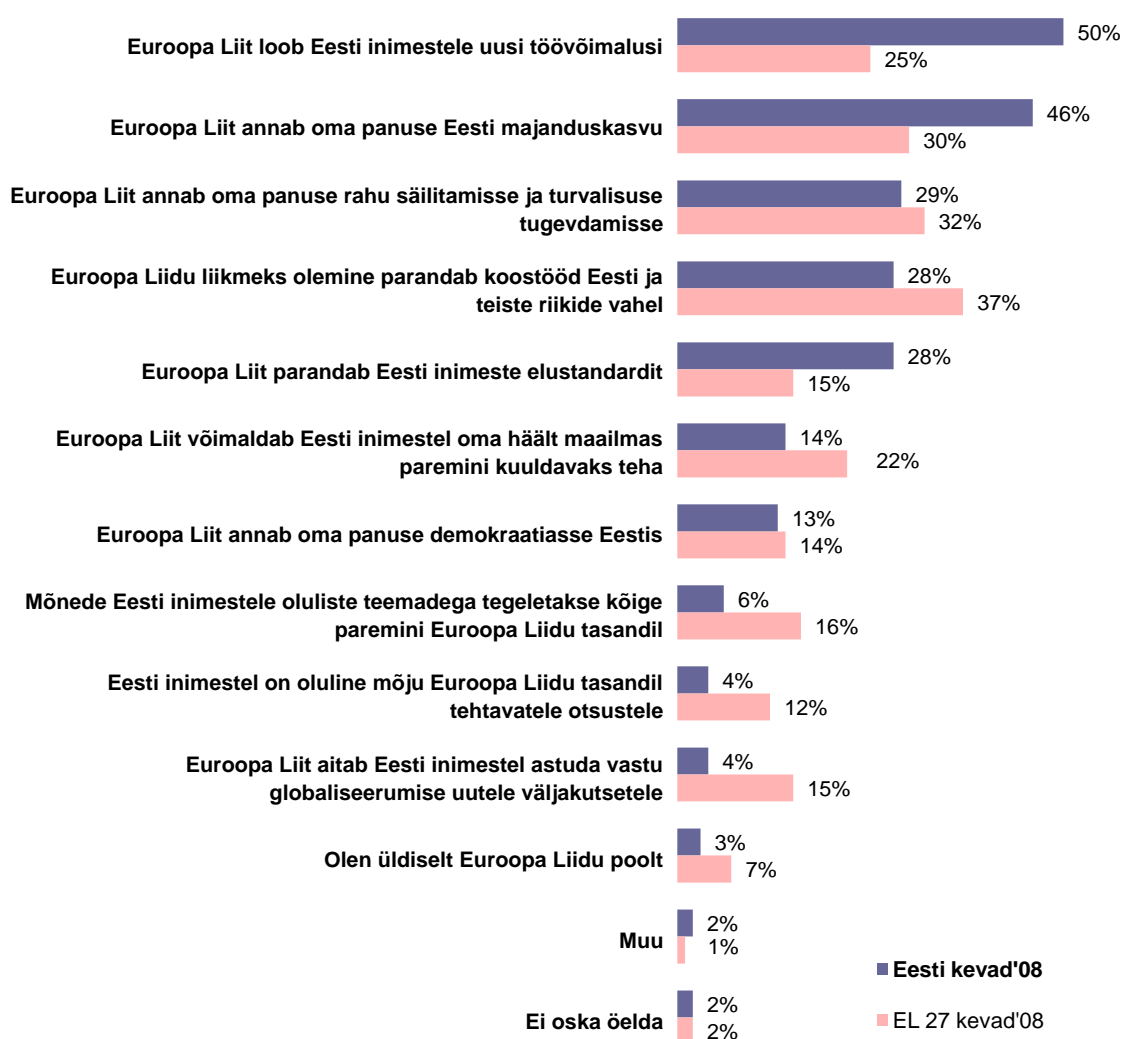

Euroopa Liidus tervikuna kasvas liidust kasu nägevate inimeste osakaal 2007. aasta ning on kevadeks samuti pisut langenud: 58%-lt 54%-le.

**- Euroopa Liidu kasu seisneb kodanike jaoks ennekõike töövõimaluste avardumises ja -
Eesti majanduskasvu kaasa aitamises**

Pooled kodanikest tõid Euroopa Liitu kuulumise kasudena välja just uusi töövõimalusi ning liidu panust Eesti majanduskasvu. Kolmandana toodi, küll juba oluliselt vähem, võrdselt välja panust rahu ja turvalisuse tugevdamisse, koostöö paranemist teiste riikidega ning elustandardi parandamist. Kõige vähem hindavad kodanikud Euroopa Liidu abi globaliseerumise väljakutsetega võitlemisel (4%).

**QA9a. Eesti kasu Euroopa Liidust
(vastasid need, kes kasu näevad)**

Euroopa Liidus tervikuna järjestuvad kasuargumendid pisut teisiti ning peamisi argumente ei tule nii teravalt esile. See näitab, et eri riikides tajutakse kasu erinevalt: puuduvad kõigi riikide jaoks ühesed argumendid. Kõige enam mainitakse koostöö paranemist oma koduriigi ja teiste riikide vahel (37%), liidu panust rahu ja turvalisuse tugevdamisse (32%) ning alles seejärel panust riigi majanduskasvu (30%) ja töövõimaluste avardumisse (25%).

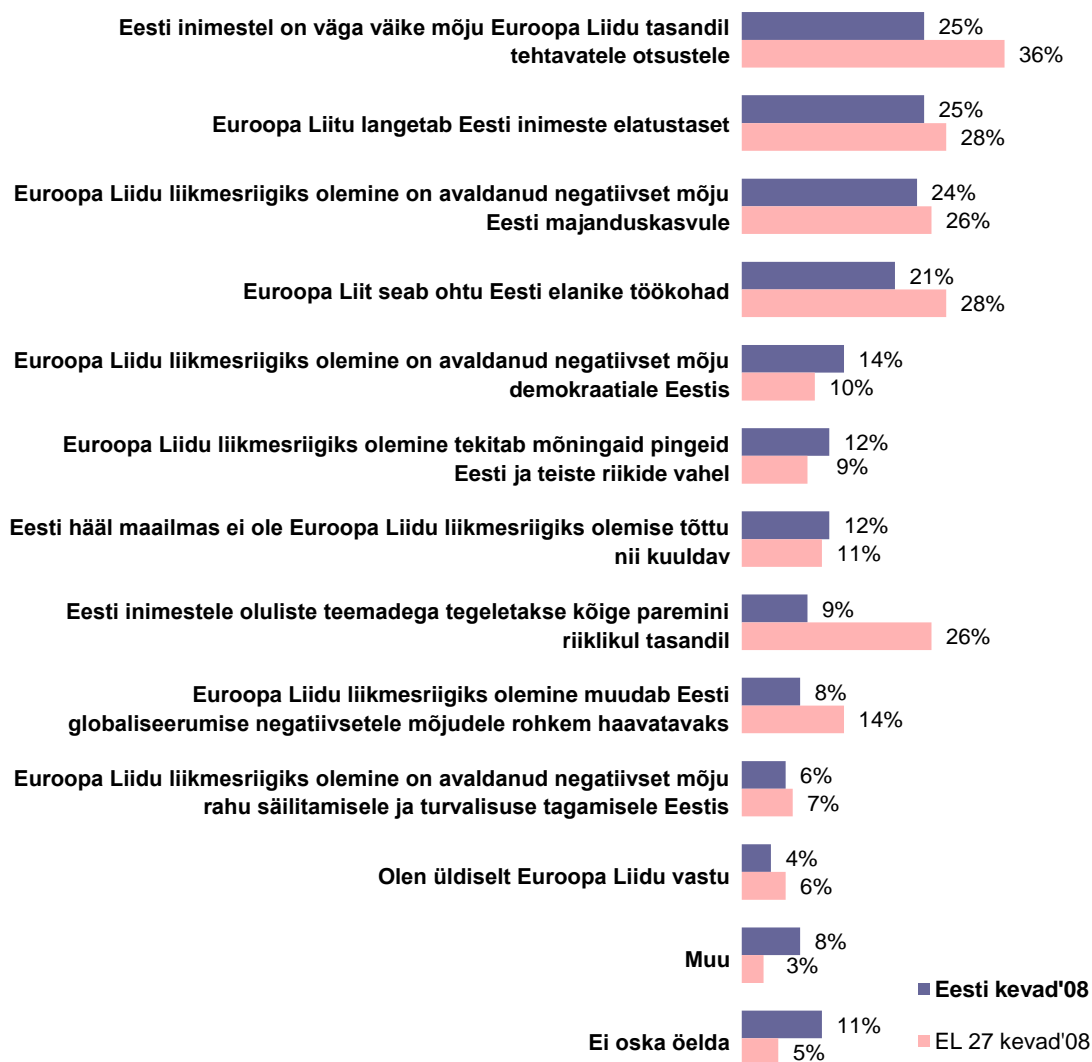
Üldiselt hindavad uute liikmesriikide kodanikud kõrgemalt just töövõimaluste avardumist ja panust majanduskasvu, vanad liikmesriigid aga riikidevahelise koostöö paranemist.

Eesti kodanikust oluliselt enam hindab Euroopa keskmine kodanik liidu panust oma riigi inimeste hääle kuuldavaks tegemisse maailmas (22%) ning oma riigi inimestele oluliste teemadega tegelemist Euroopa Liidu tasandil (16%), samuti Euroopa Liidu panust globaliseerumise väljakutsetega võitlemisel.

**- Kasu mittenägijad seostavad seda Eesti vähese mõjuga liidu tasandi otsustele, -
elatusaseme languse ja negatiivse mõjuga Eesti majanduskasvule**

Nende argumendid, kes Euroopa Liidust kasu ei näe, jaotuvad oluliselt ühtlasemalt, kui kasu nägijate omad. Umbes veerand neist, kes Euroopa Liidust Eestile kasu ei näe, leiavad, et Eesti inimestel on väga väike mõju Euroopa Liidu tasandil tehtavatele otsustele (25%), et Euroopa Liit langetab Eesti inimeste elatustaset (25%) ning et liikmesriigiks olek mõjutab negatiivselt Eesti majanduskasvu (24%). Viiendik kardab ka liidust tulenevat ohtu Eesti elanike töökohtadele.

**QA10a. Põhjused, miks Eesti ei ole Euroopa Liidust kasu saanud
(vastasid need, kes kasu ei näe)**

Kõige vähem kardavad Eesti kodanikud seda, et liikmesriigiks olemine mõjutaks negatiivselt rahu ja turvalisuse säilitamist Eestis (6%).

Euroopa Liidus tervikuna tuuakse oluliselt enam kui Eestis välja seda, et konkreetse riigi elanikel on liiga väike mõju liidu tasandi otsustele (36%) ning seda argumenti toovad ühtmoodi välja nii uued kui vanad liikmesriigid. Teistest argumentidest mainitakse elatustaseme langust (28%), ohtu töökohtadele (28%), negatiivset mõju majanduskasvule (26%) ning seda, et konkreetse riigi elanikele oluliste probleemidega tegeletakse kõige paremini siiski selle riigi enda tasandil (26%). Just viimase argumendi puhul tekivad eriti suured käärid Eesti kodanike arvamusega: Eestis tõi seda argumenti välja vaid 9% kodanikest.

2.3 Euroopa Liidu institutsioonid: teadlikkus ja usaldusväärsus

- Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni tuntus ja usaldusväärsus püsib kõrgel -

Kõige tuntum Euroopa Liidu institutsioon on Euroopa Parlament, millest on kuulnud 87% kodanikest. Institutsiooni usaldusväärsus on aastaga langenud 65%-lt 58%-le. Euroopa Liidus tervikuna teab parlamenti 87% ning usaldab 52% kodanikest.

Euroopa Komisjoni teab 83% Eesti kodanikest ning teadlikkus on võrreldes sügisega veidi kasvanud (+3%). Komisjoni usaldusväärsus sügisega võrreldes muutunud ei ole: institutsiooni usaldab 56% kodanikest. Euroopa Liidus tervikuna teab Euroopa Komisjoni 78% ja usaldab 47% kodanikest.

Euroopa Liidu Nõukogust on kuulnud 77% kodanikest, seega on teadlikkus aasta tagase ajaga võrdväärselt tasemel. Nõukogu usaldav 54% Eesti kodanikest. Euroopa Liidus tervikuna on Nõukogust kuulnud 62% ja seda usaldab 43% kodanikest.

Kõige vähem on kodanikud teadlikud Euroopa Keskpangast: sellest on kuulnud 68% kodanikest. antud institutsiooni usaldab 55% kodanikest. Euroopa kodanikest tervikuna teab keskpanka 71% ning usaldab 50%.

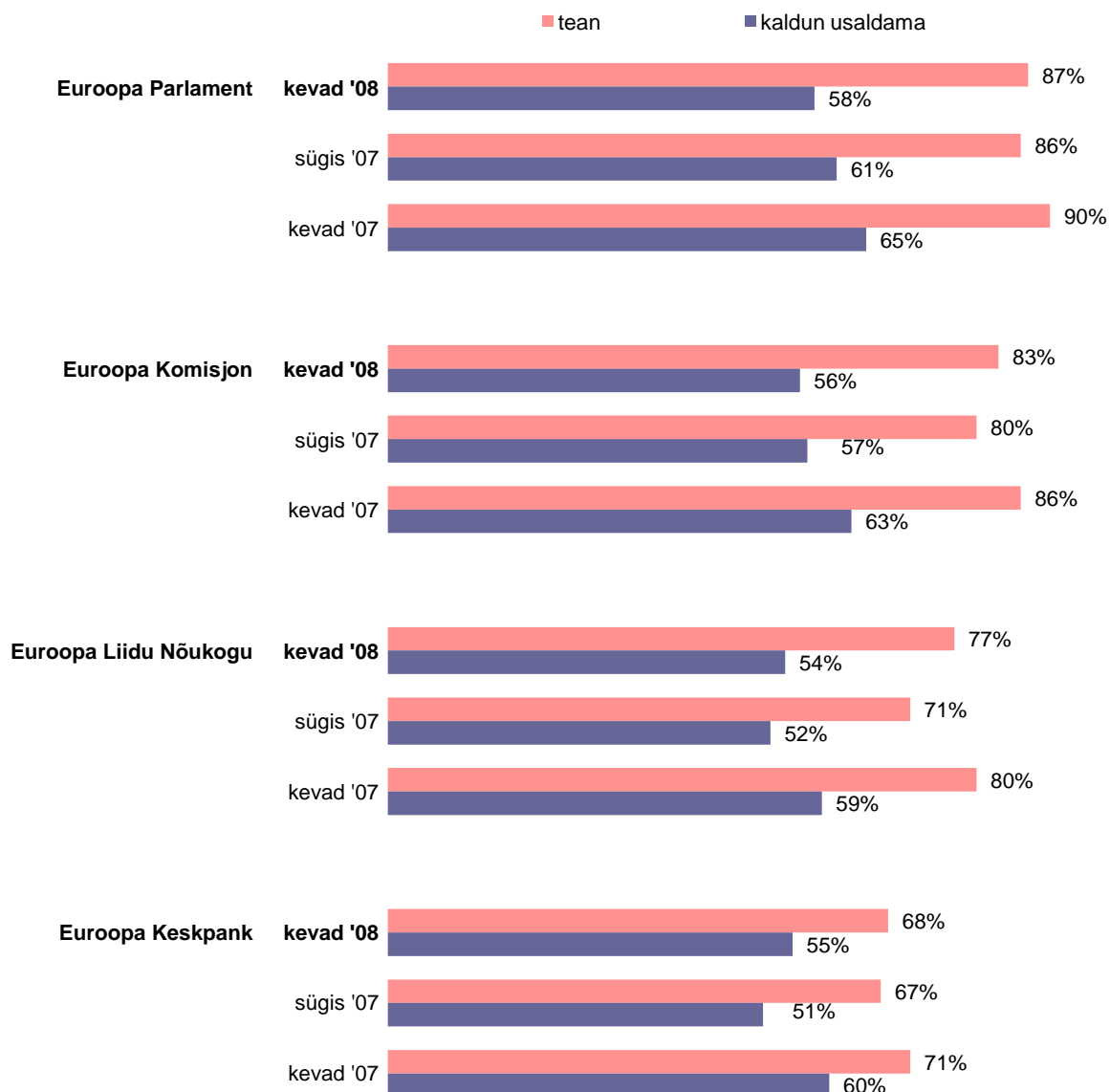
- Euroopa Parlamendi ja Euroopa Komisjoni usaldamise ja mitteusaldamise - põhjused on sarnased

Euroopa Parlamenti ja Komisjoni usaldavatel ja mitteusaldavatel vastajatel paluti etteantud valikuga oma seisukohta põhjendada. Üldjoontes olid mõlema institutsiooni usaldamiseks ja mitteusaldamiseks väljatoodud argumendid samad.

Mõlema institutsiooni usaldamise peamise põhjusena mainiti seda, et institutsioon kaitseb hästi Euroopa kodanike huve (parlamendi puhul 35% ja komisjoni puhul 29%). Lisaks mainiti seda, et institutsiooni poolt vastuvõetavad otsused on tehtud demokraatlikul viisil (EP 25%, EK 22%), et need otsused annavad panuse Eesti majanduskasvu (EP 20%, EK 22%) ning usaldust parlamendi liikmete (20%) ja Komisjoni volinike suhtes (22%). Kõige vähem toodi usaldamise põhjustena välja head informeeritust institutsiooni tegevusest (EP 7%, EK 4%).

Seega baseerub usaldamine pigem kodanike usul ja ettekujutusel konkreetsest institutsioonist kui headel teadmistel selle tegevusest.

QA16/QA18. Euroopa Liidu institutsioonid: teadlikkus ja usaldusväärsus

Euroopa Parlamendi ja Komisjoni mitteusaldamise peamise põhjusena nimetati seda, et institutsioonid on tavainimestest liiga kaugel (EP 44%, EK 47%). Teiseks leidis üle kolmandiku kodanikest, kes kumbagi ei usalda, et neil ei ole vastava institutsiooni kohta piisavalt informatsiooni (EP 36%, EK 34%). Ülejäänud põhjuseid nimetas kümnendik või vähem vastajatest.

Kõige vähem mainiti Euroopa Parlamendi mitteusaldamise põhjusena seda nagu ei teeks see institutsioon oma otsuseid demokraatlikul moel (7%) ja Euroopa Komisjoni puhul institutsiooni negatiivset mõju majanduskasvule (4%).

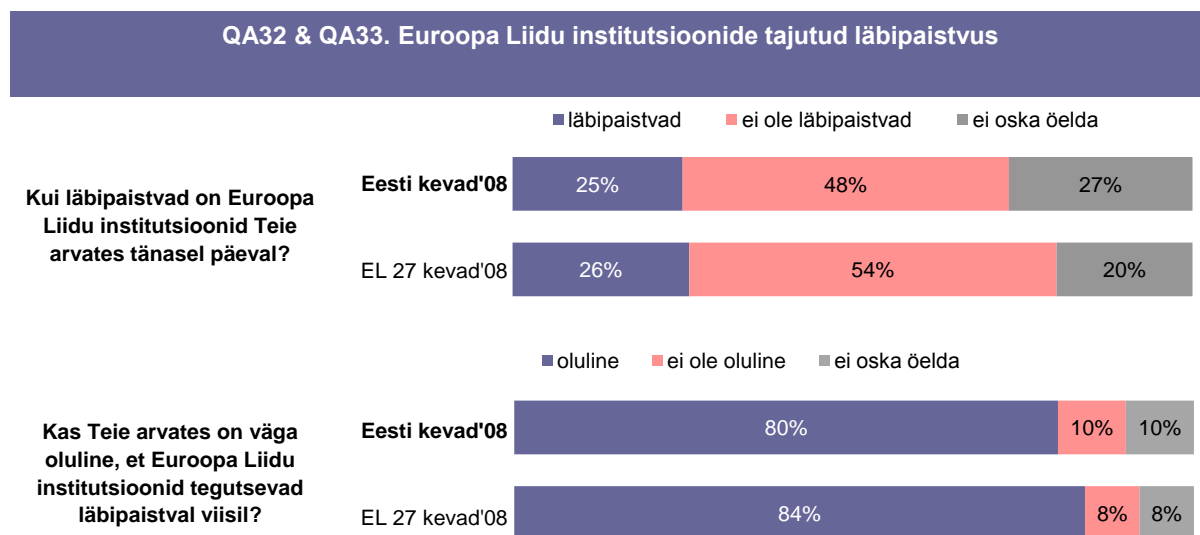
2.4 Euroopa Liidu institutsioonide tajutud läbipaistvus

- Euroopa Liidu institutsioonid ei ole kodanike jaoks piisavalt läbipaistavad -

Euroopa Liidu institutsioone peab läbipaistvaks vaid veerand nii Eesti kui Euroopa kodanikest. Eesti kodanikest peab neid väga läbipaistvaks vaid 1%. 48% Eesti ja 54% Euroopa kodanikest tervikuna neid institutsioone läbipaistvaks ei pea. Üsna suur on ka nende kodanike osakaal, kes ei oska Euroopa institutsioonide läbipaistvust hinnata: Eestis 27% ja Euroopa Liidus tervikuna 20%.

Keskmisest pisut läbipaistvamaks peavad Euroopa institutsioone need, kes Euroopa Liitu usaldavad ja kes toetavad oma riigi liikmelisust (ligikaudu 31-32%).

Uuringus küsiti samas ka hinnangut oma riigi haldussüsteemi, avaliku sektori asutuste, läbipaistvusele. Eesti haldussüsteemi hindab läbipaistvaks veelgi väiksem osa kodanikest - 20% ning 70% meelest ei ole haldussüsteem Eestis läbipaistev.

Samas hindavad kodanikud nii Euroopa Liidu kui ka Eesti avaliku sektori asutuste läbipaistvust äärmiselt oluliseks: 80% leiab seda Euroopa Liidu ja 83% Eesti haldusorganite puhul. Euroopas tervikuna on hinnangud sarnased.

2.5 Hoiakud Euroopa Liidu tuleviku suhtes

- Kolmveerand kodanikest suhtuvad Euroopa Liidu tulevikku optimistlikult -

73% Eesti kodanikest on Euroopa Liidu tuleviku suhtes optimistlikult meelestatud (sealhulgas on 5% väga optimistlikud ja 68% üsna optimistlikud). Võrreldes 2007. aasta kevadega on nende osakaal langenud 4% võrra. 22% kodanikest suhtuvad liidu tulevikku pessimistlikult (sealhulgas 2% väga pessimistlikult).

Keskmine Euroopa kodanik näeb liidu tulevikku samuti optimistlikult: 63% on tuleviku suhtes positiivselt meelestatud ning 28% pessimistlikult. Liikmesriikidest on Euroopa Liidu tuleviku suhtes kõige optimistlikumalt meelestatud Taani (77%). Holland, Poola (mõlemad 76%) ja Iirimaa (75%).

- Euroopa Liitu kodanike meelest tugevdava valdkonna hulka on kerkinud energiaküsimused -

Uuringus paluti kodanikel hinnata mitmeid teemasid, millele Euroopa integratsioon viimastel aastatel on keskendunud ning öelda, millistele valdkondadele peaks Euroopa institutsioonid enam rõhku panema, et Euroopa Liitu tugevdada.

Sarnaselt 2007. aasta kevadele mainiti kõige enam sotsiaalprobleeme ning kuritegevusega võitlemist. Kolmandale kohale on Eesti kodanike jaoks koos seal varem olnud keskkonnateemadega kerkinud energiaküsimused, mida mainib kolmandik. Energeetikaga seonduvatest väljakutsetest on aasta jooksul avalikkuses kindlasti palju juttu olnud ning see väljendub ka Euroopa Liiduga seotud avalikus arvamuses.

QA39. Valdkonnad, mille kaudu tuleks Euroopa Liitu tugevdada

Hinnangutes ülejäänud teemadele Euroopa tuleviku tugevdajatena olulisi muudatusi võrreldes eelmise kevadega ei ole aset leidnud. Kõige madalamalt hinnatakse Euroopa integreerijana endiselt kultuuripoliitikat.

Euroopas tervikuna reastatakse integreerivad valdkonnad pisut teisiti, ehkki aastaga hinnangutes muutusi toimunud ei ole: kõige enam nähakse Euroopa ühendajana võitlust kuritegevusega, keskkonnateemasid ja immigratsiooniküsimusi. Energiateemade mainimine on viimase aasta jooksul kasvanud ka Euroopas tervikuna: 25%-lt 2007. aasta kevadel 30%-le 2008. aasta kevadel.

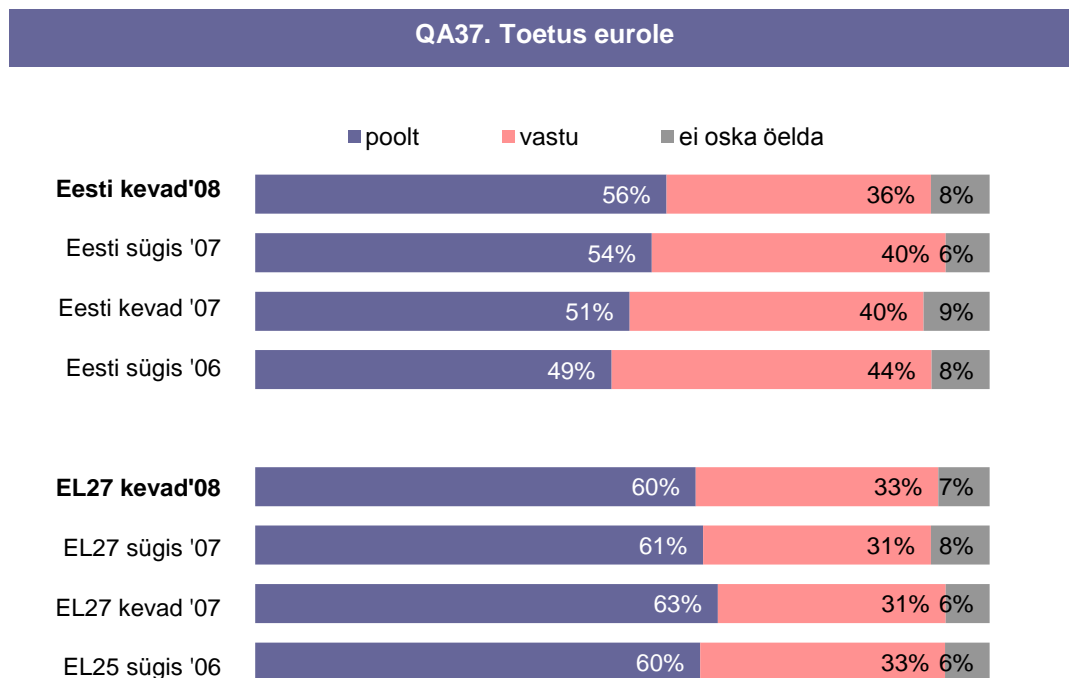
3. Euroopa Liidu poliitika

Kolmas peatükk annab ülevaate toetusest olulistele Euroopa Liidu poliitikatele ja tegevussuundadele - ühisraha, laienemine, ühine välis- ning kaitse- ja julgeolekupoliitika. Samuti vaadeldakse, millisena kodanikud sooviksid näha erinevate valdkondade jagunemist riiklike ja Euroopa Liidu otsustustasandite vahel.

3.1 Toetus Euroopa Liidu poliitikatele

- Toetus eurole Eestis on tasapisi kasvanud –

Kas seotult sellega, et Eesti üleminek eurole on hetkel lükkunud määramatusse, ja tavakodanikule võib tunduda, et ohutusse, tulevikku, euro kasvava omaksvõtuga seotult inflatsiooniga (euros on nähtud abivahendit, kui meenutada lühiajaliselt puhkenud rahavahetuspaanikat) või millegi muuga, ent vähehaaval on toetus eurole viimase pooleteise aasta jooksul kasvanud 49%-lt 56%-le ning seda ennekõike vastaste hulga vähenemise arvelt.

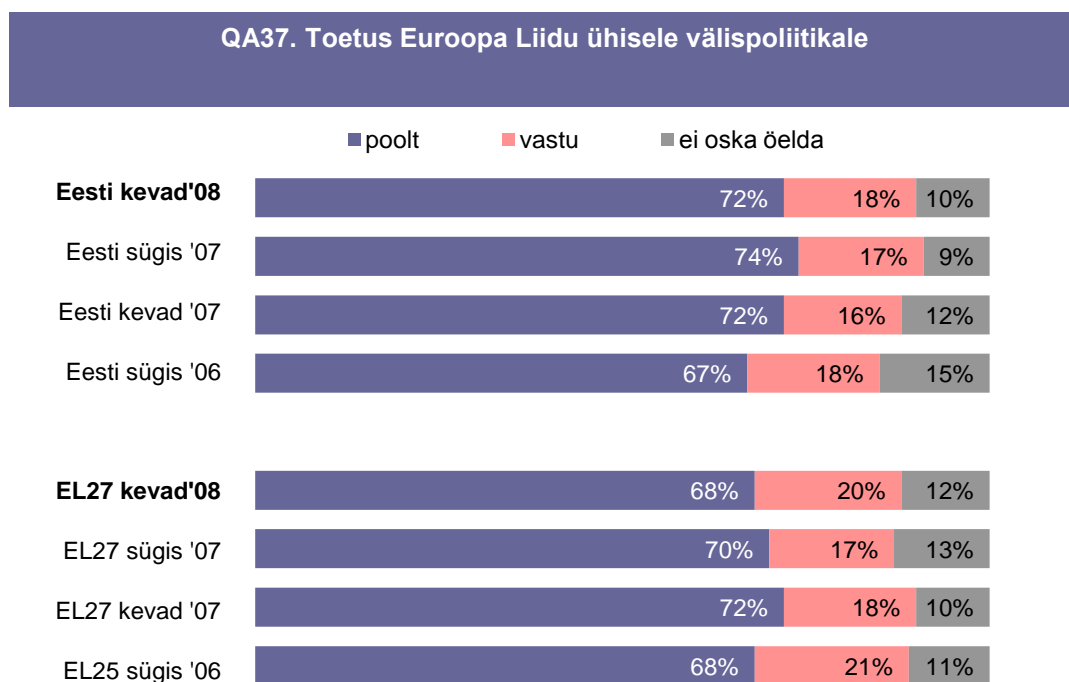

Siiski jääb Eesti kodanike toetus ühisele rahaliidule ja ühisrahale alla Euroopa keskmisele tasemele, kus toetus on viimased poolteist aastat püsinud 60% lähedal. Uutes ja vanades liikmesriikides on toetus eurole võrdne.

- EL ühist välispoliitikat toetab iga kolmas kodanik neljast -

Toetus Euroopa Liidu ühisele välispoliitikale on viimase aasta jooksul püsinud stabiilselt kõrgel: 2008. aasta kevadel toetas seda 72% Eesti kodanikest. Ühist välispoliitikat ei toetanud 18% kodanikest ning seisukohta puudus 10%-l.

Euroopa Liidus tervikuna on teotus ühisele välispoliitikale Eestiga enam-vähem samal tasemel kõikudes viimase pooleteise aasta jooksul 68% ja 72% vahel. Ühise välispoliitika vastu on sarnaselt Eestile ligikaudu viiendik Euroopa kodanikest. Kõige tugevamalt toetab seda poliitikat, ilmselt seotult pingestatud suhetega Türgiga, Küpros (86%). Poliitika vastaseid on kõige enam Põhjamaades: Rootsis (38%), Soomes (34%) ja Ühendkuningriigis (33%).

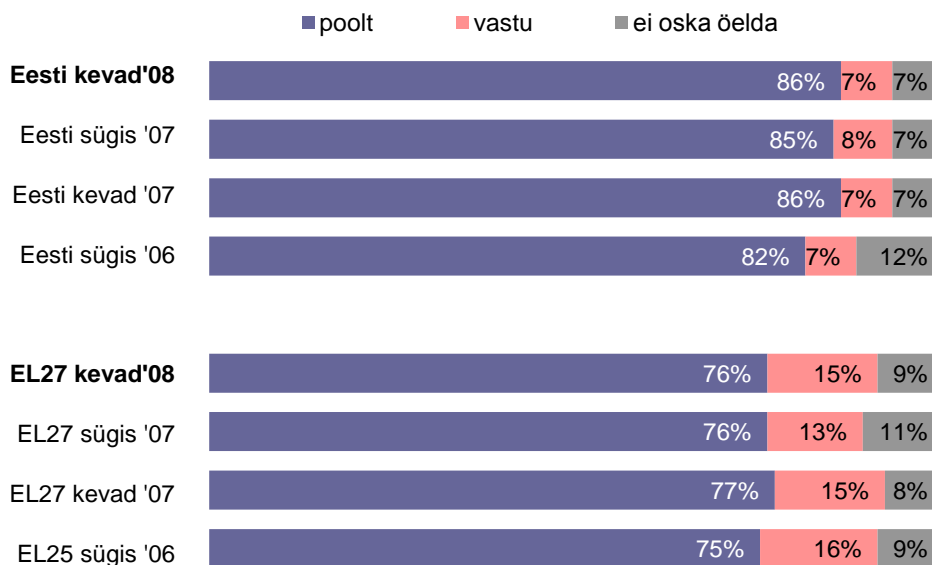

- Toetus Euroopa ühisele kaitse- ja julgeolekupoliitikale on kõrge -

Euroopa ühist kaitse- ja julgeolekupoliitikat toetab suurem osa kodanikest: 86%. Selle ühispoliitika vastu on vaid 7% ning seisukohta ei oma samuti 7% Eesti kodanikest. Toetus on samal tasemel püsinud terve viimase aasta olles kõrge ka enne seda.

Euroopa Liidus tervikuna on toetus ühisele kaitse- ja julgeolekupoliitikale veidi madalam: seda toetab iga kolmas neljast Euroopa kodanikust. Poliitika vastu on 15% euroopa kodanikest ning seisukohta ei oma 9%. Ka seda poliitikat toetab liikmesriikidest kõige enam Küpros (94%) ning vastaseid on enim Rootsis (33%), Soomes ja Ühendkuningriigis (kummaski 31%).

QA37. Toetus Euroopa Liidu ühisele kaitse- ja julgeolekupoliitikale

3.2 Euroopa Liidu laienemine

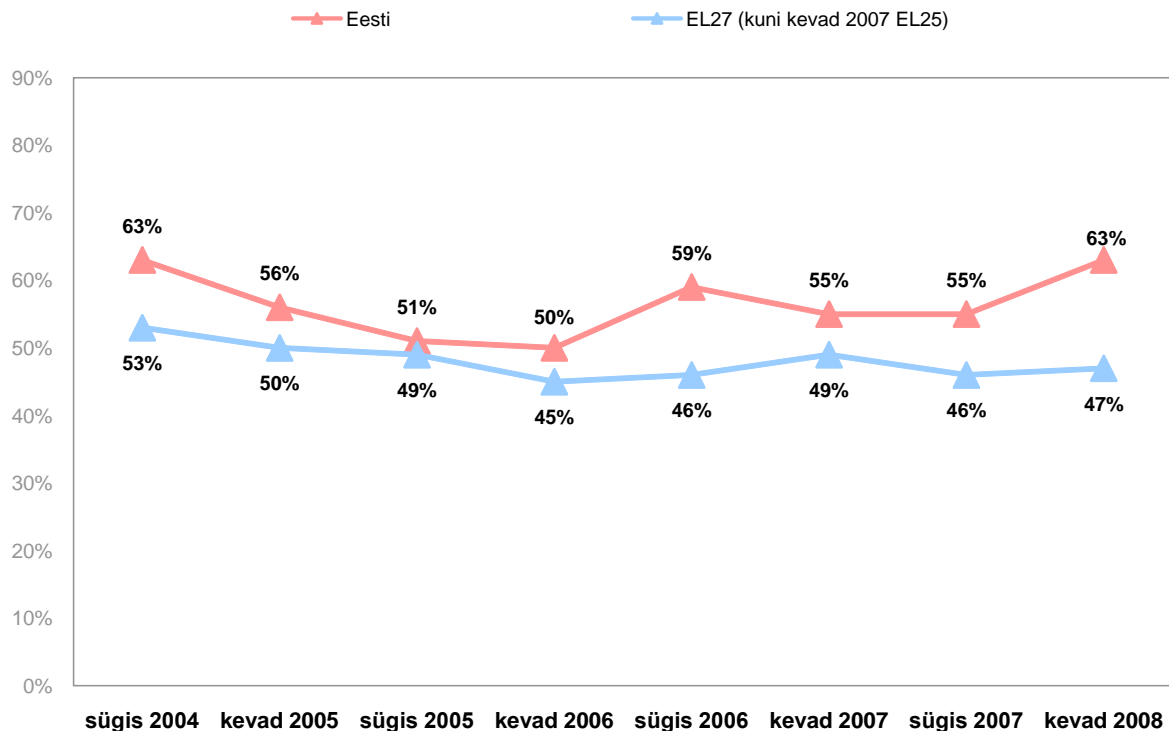
- Toetus Euroopa Liidu laienemisele on kasvanud –

Eesti kodanike toetuses Euroopa Liidu edasisele laienemisele on pärast Eesti liitumist olnud kolm tippu. Üks neist leidis aset kohe liitumisjärgselt 2004. aasta sügisel, teine 2006. aasta sügisel ning 2008. aasta kevadel oli toetus samuti samal tasemel nagu liitumisjärgselt: edasist laienemist toetas 63% kodanikest (võrreldes 2007. aasta sügisega +8%).

Tugevam on toetus noorte (15-39 aastaste) seas, samuti kõrgema haridusrühma esindajate, juhtide ning valgekraade seas.

Euroopa Liidus tervikuna kodanike hoiakud edasise laienemise suhtes muutunud ei ole: seda toetab pisut alla poole neist ehk 47%. Endiselt püsib toetus tugevamana uutes liikmesriikides: kõige enam toetavad edasist laienemist Poola (74%) ja Sloveenia (74%).

QA37. Toetus Euroopa Liidu laienemisele 2004-2008

- Lisaks jõukatele Euroopa riikidele toetatakse Ukraina ja Horvaatia liitumist -

Traditsiooniliselt on Eesti kodanikud liitumise järgselt kõige enam toetanud kolme jõuka Euroopa riigi - Norra, Šveitsi ja Islandi - liitumist Euroopa Liiduga. Nende riikide liitumist toetas üle 80% kodanikest ka 2008. aasta kevadel.

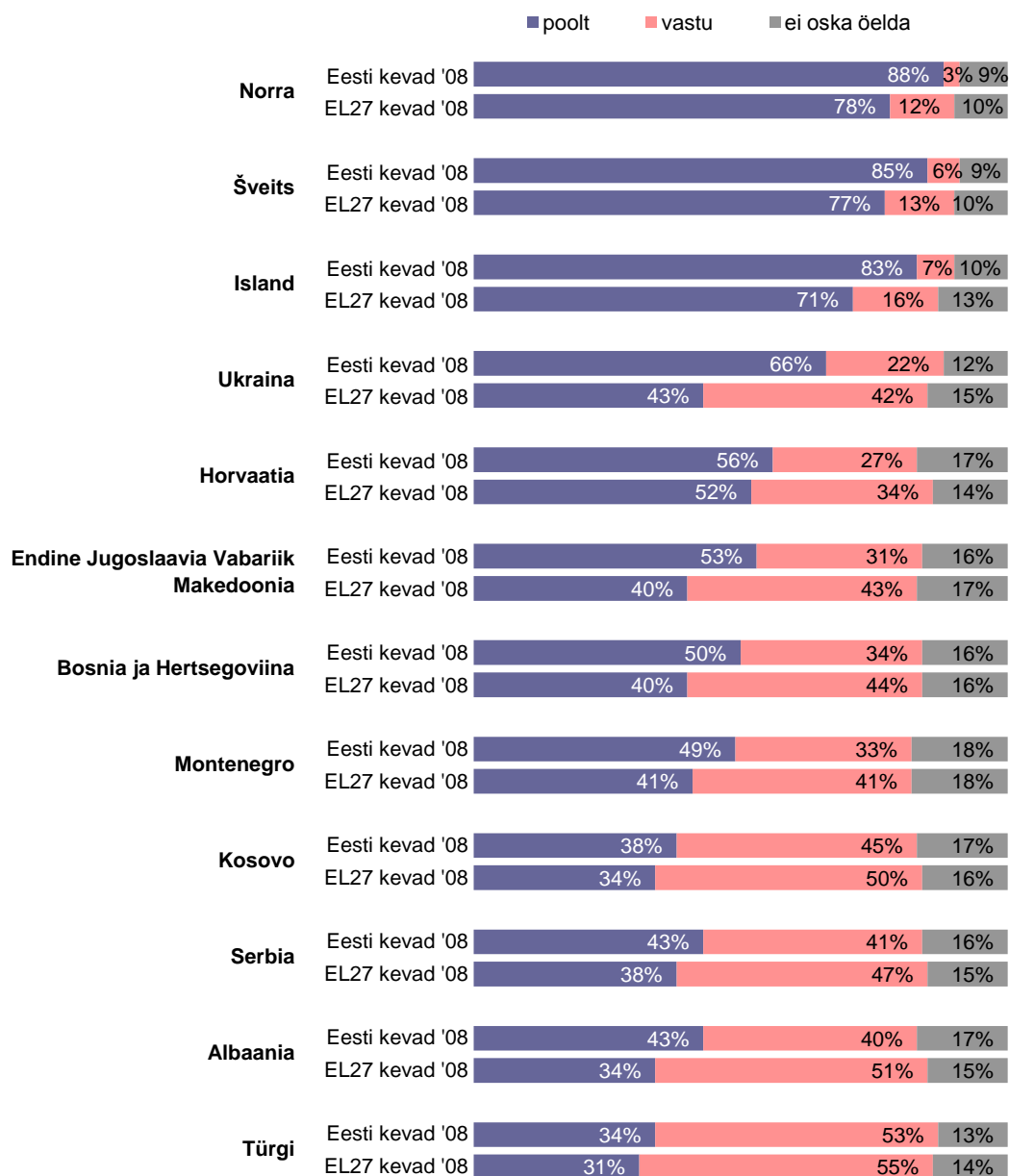
Neid riike kõrvale jättes on toetus kõige suurem Ukrainale, mis ilmselt on tingitud ukrainlaste kogukonna suurusest Eestis: Ukraina liitumist toetab 66% kodanikest.

Pisut üle poole kodanikest toetavad ka Horvaatia (56%) ja endise Jugoslaavia Vabariigi Makedoonia (53%) liitumist. 50% kodanikest toetab Bosnia ja Hertsegoviina liitumist.

Ülejäänud Balkani riikide liitumist toetab alla poole Eesti kodanikest, samas nõustub 50% neist sellega, et Lääne-Balkani riikide ja territooriumite liitumine Euroopa Liiduga aitab seda piirkonda stabiliseerida (QA46%). Euroopa Liidus tervikuna nõustub selle seisukohaga 51% kodanikest.

Toetus praegu kandidaatriigi staatuses oleva Türgi liitumisele on endiselt kõige madalam - 34% - ent see on võrreldes 2006. aasta sügisega kasvanud 8% võrra. Samas toetab 48% Eesti kodanikest Türgi liitumist siis, kui Türgi ükskord vastab kõigile Euroopa Liidu poolt seatud tingimustele (QA45). Selles osas on hoiakud 2 aasta jooksul muutunud soosivamaks: 2006. aasta kevadel toetas Türgi liitumist, eeldusel, et kõik tingimused on täidetud, vaid 35% kodanikest. Ka Euroopa Liidus tervikuna toetab Türgi liitumist sel juhul 45% kodanikest ning toetus on 2 aasta jooksul kasvanud +6%.

QA44. Hoiakud erinevate riikide Euroopa Liidu liikmeks saamise suhtes

Euroopa Liidus tervikuna on nende riikide pingerida, mida soovitakse liikmesriikidena näha, sarnane Eesti omale. Vaid Ukrainat toetatakse oluliselt vähem kui seda teevad Eesti kodanikud.

3.3 Otsuste tegemise tasandid: riiklik või Euroopa Liidu tasand

- Eesti kodanike meelest peaks iga liikmesriik ise otsustama ennekõike – maksude, haridussüsteemi ja pensionite üle

Kodanikel paluti uuringus terve rea valdkondade puhul hinnata, kas selles valdkonnas peaks otsuseid tegema ainult Eesti valitsus või tuleks otsuseid langetada ühiselt Euroopa Liidus.

Nagu traditsiooniliselt, nii ka seekordses uuringus jätsid suurem osa kodanikest vaid Eesti valitsuse otsustada maksuküsimused (75%), haridussüsteemi puudutava (64%) ning pensionid (64%). Selle seisukoha toetajad on lisandunud maksude (+4%) ja pensionite (+3%) puhul.

Vähemalt pooled kodanikest toetavad ka tarbijakaitse (59%), sotsiaalse heaolu (55%), terviseteemade (53%) ja tööpuudusega võitlemise (50%) jäämist ennekõike Eesti valitsuse kompetentsi. Kõige enam on selle seisukoha toetajaid lisandunud sotsiaalset heaolu (+5%) ning tervist (+7%) puudutavates küsimustes.

Majandusküsimustes ja inflatsiooniga võitlemise puhul jagunevad kodanike seisukohad pooleks: pooled leiavad, et nendega peaks tegelema vaid Eesti valitsus ja pooled, et otsuseid tuleks teha ühiselt Euroopa Liidus. Olulisi muudatusi hoiakutes võrreldes sügisega toimunud pole.

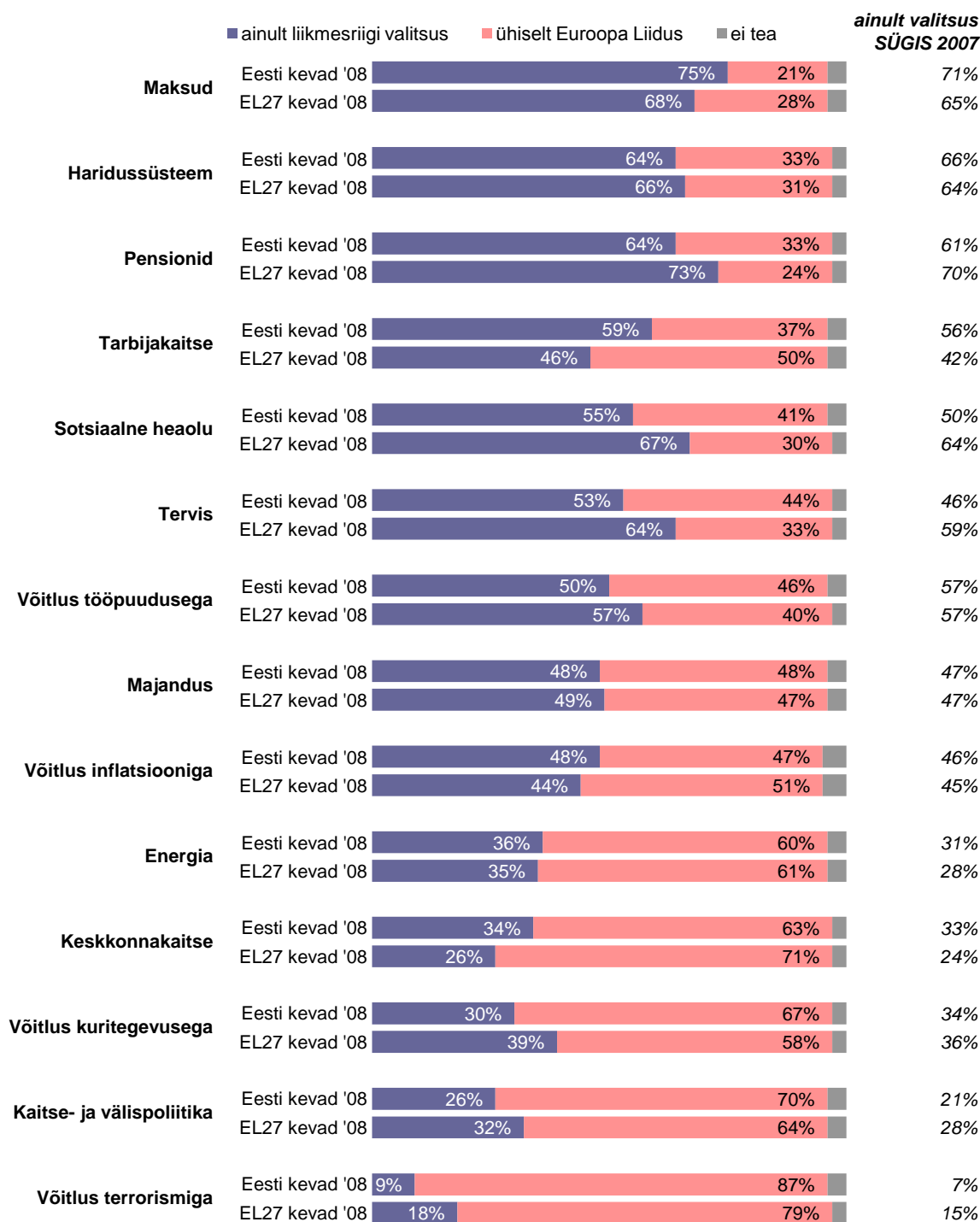
Ühisotsustamiseks Euroopa Liidus jätsid kodanikud järgmised teemad: energiaküsimused (ühisotsustamist pooldavad 60%), keskkonnakaitse (63%), kuritegevusega võitlemise (67%), kaitse- ja välispoliitika (70%) ning terrorismiga võitlemise (87%). Oluliselt hoiakud võrreldes sügisega muutunud ei ole. Väiksemad muudatused puudutavad kuritegevusevastast võitlust, mida sooviksid ühisotsustamise objektina näha 4% enam kodanikke kui sügisel. Samas energiateemade ning kaitse- ja välispoliitika puhul on lisandunud neid, kes jätsid valdkonna Eesti valitsuse pädevusse (+5%).

Euroopa Liidus tervikuna pooldavad vähemalt pooled kodanikest iga liikmesriigi valitsuse otsustada jätta pensionid, maksud, haridussüsteemi, sotsiaalse heaolu, terviseküsimused ja tööpuudusega võitlemise.

Majandusküsimuste puhul jaotuvad hoiakud enam-vähem pooleks.

Ühiselt Euroopa Liidu tasandil soovivad vähemalt pooled Euroopa kodanikud näha otsustamist järgmistes valdkondades: inflatsiooniga võitlemine, energiaküsimused, keskkonnakaitse, kuritegevuse vastane võitlus, kaitse- ja välispoliitika ning võitlus terrorismiga.

QA35a. Otsustusvaldkondade jagunemine oma riigi valitsuse ja Euroopa Liidu vahel

Oelge palun iga järgneva valdkonna kohta, kas teie arvates peaks seal otsuseid langetama ainult [RIIK] valitsus või tuleks otsuseid teha Euroopa Liidus ühiselt?

4. Hoiakud globaliseerumise suhtes

Aruande viimane peatükk käsitleb mõningaid hoiakuid üleilmastumise suhtes, sealhulgas ka kodanike nägemust Euroopa Liidu rollist selles protsessis.

4.1 Üldised hoiakud globaliseerumise suhtes

- Eesti kodanikud võtavad globaliseerumist pigem positiivse protsessina –

Uuringu käigus esitati vastajatele globaliseerumise kohta mitmeid selle võimalikke positiivseid ja negatiivseid mõjusid käsitlevaid väiteid ja paluti väljendada nendega nõustumist või mittenõustumist.

Eesti kodanikud tunduvad enam nõustuvat just globaliseerumise kasude või positiivsete mõjudega, kui kahjude või negatiivsete mõjudega.

Ligi kolmveerand kodanikest nõustub sellega, et globaliseerumine võimaldab inimestel olla väliskultuuridele enam avatud.

Ligi kaks kolmandikku kodanikest näevad globaliseerumises ennekõike majanduslikke kasusid, mis arvestades praegust pessimistlikku hoiakut Eesti majanduse suhtes on oluline argument. Nii nõustub suurem osa kodanikest sellega, et globaliseerumine:

- aitab kaasa vaesemate riikide arengule
- võimaldab majanduskasvu
- tähendab Eesti jaoks enam välisinvesteeringuid

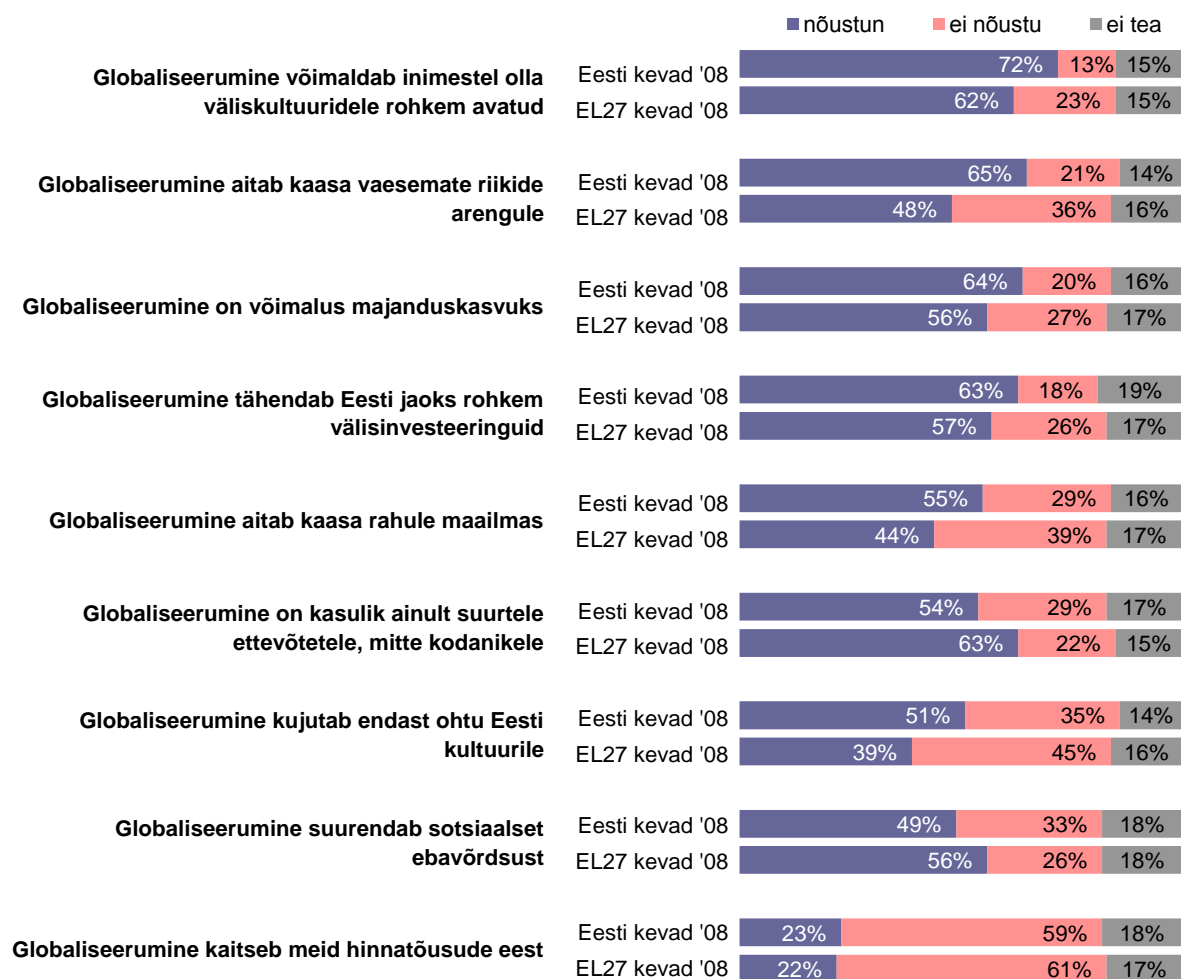
Samuti leiab 55% kodanikest, et globaliseerumine aitab kaasa rahule maailmas.

Negatiivsete mõjurite puhul jagunevad kodanike arvamused erinevalt, mis puudutab globaliseerumise ohtu Eesti kultuurile ning sotsiaalse ebavõrdsuse suurenemist. Ligi pooled kodanikest usuvad, et see nii on, samas ei oska üsna paljud globaliseerumise mõju kultuurile ja sotsiaalsele ebavõrdsusele hinnata. Küll aga ei usu kodanikud, et globaliseerumine kaitseks Eesti elanikke ühe neile hetkel kõige enam muret valmistava probleemi, hinnatõusu eest.

Kellele globaliseerumine kasulik on, selles pole kodanikud samuti täiesti kindlad. 54% neist küll nõustuvad, et see on kasulik ennekõike suurettevõtetele, mitte tavakodanikele, ent umbes kolmandik seda ei usu ning 17% puudub antud küsimuses seisukoht.

Euroopa kodanikud tervikuna on globaliseerumise kasude suhtes kõhklevamal seisukohal. Ennekõike nõustutakse, et see toob suurema avatuse väliskultuuridele, samuti usuvad üle poole kodanikest, et see toob nende riiki välisinvesteeringuid ning aitab kaasa majanduskasvule. Samas usub 63% euroopa kodanikest, et globaliseerumine on kasulik pigem suurettevõtetele ning suurendab sotsiaalset ebavõrdsust.

QA47a. Hoiakud globaliseerumise suhtes

4.2 Euroopa Liit ja globaliseerumine

- Kodanikud on kõhkleva seisukohal, mis puudutab Euroopa Liidu positiivset rolli – globaliseerumisest kasu saamisel

55% Eesti kodanikest on nõus sellega, et Euroopa Liit võimaldab Euroopa kodanikel globaliseerumise positiivsetest mõjudest kasu lõigata. Antud väitega ei ole nõus küll vaid 21%, kuid samas ei oska 24% kodanikest Euroopa Liidu rolli hinnata.

Euroopa kodanikud tervikuna pole samuti kindlad Euroopa Liidu rollis globaliseerumise kasude toomises kodanikeni. 48% neist küll nõustuvad sellega, ent 31% seda ei usu ja sarnaselt Eestiga, ei oska paljud oma hinnangut anda (21%). Kõige enam nõustuvad Euroopa Liidu positiivse rolliga taanlased ja rootslased (72%).

Kokkuvõte

2008. aasta kevadel on enamik Eesti kodanikest oma eluga rahul ning suurem osa usub, et nende isiklik elu tervikuna lähiaastal kas ei muutu või paraneb veelgi. Samas paistavad silma huvitavad käärid, mis puudutavad inimeste ootusi riigi arengu ning oma isikliku elu lähituleviku osas. Majanduskasvu aeglustumise ja riigi kokkuhoiupoliitika taustal prognoosivad kodanikud ennekõike olukorra jätkuvat halvenemist nii majanduses kui ka tööhõives. Samas tundub enamik lootvat, et need negatiivsed arengud lähevad nende isiklikust elust ja perekonnast mööda: oma pere majandusliku olukorra ja oma tööalase olukorra osas usub enamik olukorra samaks jäämisesse või paranemisega. Marginaalne osa elanikest kardab, et olukord võib muutuda halvemaks. Euroopas tervikuna on trendid üsna sarnased.

Uuringu tulemuste põhjal võib öelda, et kui varem paistsid Eesti kodanikud Euroopa taustal silma optimismiga, siis nüüd on Eesti on oma hoiakutelt ja muredelt Euroopa keskmisele lähemal kui varem. Samas ei ole mõningad pessimistlikud tulevikuprognoosid kõigutanud kodanike usku oma riigi üldise arengusuuna õigusesse: nii nagu headel aegadel, usuvad ka nüüd pooled kodanikest, et Eesti on õigel teel ning vaid veerand neist ei ole selles veendunud. Selles osas on Eesti kodanike usk tugevam kui Euroopa keskmise kodaniku oma. Arenguruumi näevad Eesti kodanikud oma riigil veel väga palju olevat: võrreldes Euroopa riikide keskmisega hindavad nad erinevate eluvaldkondade arengut Eestis pigem halvaks kui heaks.

Kuigi mõningaid pessimismi märke on näha, ei ole üldine foon ühiskonnas negatiivseks muutunud, kuivõrd oma isikliku elu suhtes on inimesed veel optimistlikud ja probleeme eriti ei koge. Seetõttu ei ole olulisel määral muutunud ka hoiakud Euroopa Liidu suhtes. Endiselt ollakse Eesti liikmelisuse osas positiivsed ning Euroopa Liidust nähakse kasu. Paljud usuvad, et Euroopa Liit avardab Eesti elanike töövõimalusi, aitab kaasa majanduskasvule ning rahu ja stabiilsuse säilitamisele. Väikese osa kodanikkonna tõrjuvat suhtumist põhjustab hirm, et Eesti ei saa Euroopa Liidu tasandil toimuvat piisavalt mõjutada, samuti ka kartus, et Euroopa Liit halvendab elatustaset Eestis ning ei lase majandusel kasvada. Samas püsib toetus Euroopa Liidu olulistele arengusuundadele ja poliitikatele tugevana: euro ning laienemise osas on see isegi mõnevõrra kasvanud.

Lisa 1: EB69.2 – Metoodika ülevaade

Eurobaromeetri 69.2 viis EUROOPA KOMISJONI Teabevahetuse peadirektoraadi, "teadusuuringute ja poliitilise analüüsi" talituse tellimusel 25. märtsist 4. maini 2008 läbi TNS Opinion & Social konsortsium, mis on loodud Taylor Nelson Sofres'i ja EOS Gallup Europe'i vahel.

EUROBAROMETER SPECIAL « STANDARD » on osa uuringulainest 69.2 ja hõlmab Euroopa Liidu liikmesriikide 15 aastaseid ja vanemaid kodanikke. EUROBAROMEETER 69.2 viidi läbi ka kolmes kandidaatriigis (Horvaatias, Türgis ja endises Jugoslaavia Vabariigis Makedoonias) ja Küprose Türgi kogukonnas. Uuring hõlmas nende riikide kodanikkonda ning seal alaliselt elavaid kõigi Euroopa Liidu liikmesriikide kodanikke, kellel on küsimustele vastamiseks piisav riigikeele/-keelte oskus. Uuringu valimi kujundamisel kasutati mitmeastmelist tõenäosuslikku juhuvalimit. Igas riigis pandi valimipunktide arv paika proportsionaalselt elanikkonna suurusega (kattes kogu riiki) ja elanikkonna tihedusega.

Igas riigis saadi valimipunktid süstemaatilise selektsiooni tulemusena kõigist "regionaalsetest haldusüksustest", millele eelnes valimipunktide stratifitseerimine asulate ja asulatüüpide kaupa. See tähendab, et valimipunktide moodustamisel võeti lisaks administratiivsele jaotusele regioonideks arvesse ka asula tüüpi. Seega, et kogu riigi territoorium oleks esindatud võeti aluseks regioonide jaotus EUROSTAT NUTS II tasandil (või samaväärsel tasandil) ning alaliselt riigis elava kodanikkonna jaotus järgnevates lõigetes: pealinn, muud linnad, maa-asulad. Igas valimipunktis pandi juhuvaliku teel paika algusaadress. Iga järgnev N-s aadress saadi kasutades tavalisi käigureegleid. Igas juhuvalikuga leitud leibkonnas valiti vastaja välja kasutades sünnipäevareeglit. Kõik intervjuud viidi läbi personaalintervjuudena vastajate kodudes kasutades sobivat keelt. Kõigis riikides, kus see oli võimalik, tehti intervjuud arvuti abil (CAPI - *Computer Assisted Personal Interview*).

Igas riigis võrreldi saadud küsitlustulemit ja elanikkonna jaotust. Elanikkonna jaotuse aluseks on andmed, mis on saadud EUROSTATist või riiklikest statistikaametitest. Igas riigis kaaluti saadud küsitlustulem piirmääralist ja kärjelist kaalumisprotseduuri kasutades elanikkonna jaotusele vastavaks. Valimit kaaluti soo, vanuse, regiooni ja asula suuruse lõikes. Rahvusvahelise kaalumise jaoks kasutab TNS Opinion&Social EUROSTATi või riiklike statistikaametite ametlikku elanikkonnastatistikat. Elanikkonna arvud, mida selles kaalumisjärgses protseduuris kasutati, on järgmised:

LÜHEND	RIIK	INSTITUUT	INTERVJUUDE ARV	KÜSITLUSTÖÖ KUUPÄEVAD		ELANIKKOND 15+
BE	Belgia	TNS Dimarso	1003	01/04/2008	04/05/2008	8786805
BG	Bulgaaria	TNS BBSS	1000	27/03/2008	07/04/2008	6647375
CZ	Tšehhi Vabariik	TNS Aisa	1014	02/04/2008	17/04/2008	8571710
DK	Taani	TNS Gallup DK	1005	02/04/2008	04/05/2008	4432931
DE	Saksamaa	TNS Infratest	1534	29/03/2008	28/04/2008	64546096
EE	Eesti	TNS Emor	1006	27/03/2008	21/04/2008	887094
EL	Kreeka	TNS ICAP	1000	28/03/2008	17/04/2008	8691304
ES	Hispaania	TNS Demoscopia	1033	27/03/2008	26/04/2008	38536844
FR	Prantsusmaa	TNS Sofres	1040	27/03/2008	27/04/2008	46425653
IE	Irimaa	TNS MRBI	1004	28/03/2008	30/04/2008	3375399
IT	Itaalia	TNS Abacus	1022	25/03/2008	26/04/2008	48892559
CY	Küprose Vabariik	Synovate	504	31/03/2008	24/04/2008	638900
CY(tcc)	Türgi Küprose kogukond	KADEM	500	28/03/2008	30/04/2008	143226
LV	Läti	TNS Latvia	1008	02/04/2008	29/04/2008	1444884
LT	Leedu	TNS Gallup Lithuania	1021	01/04/2008	22/04/2008	2846756
LU	Luksemburg	TNS ILReS	501	26/03/2008	29/04/2008	388914
HU	Ungari	TNS Hungary	1000	28/03/2008	26/04/2008	8320614
MT	Malta	MISCO	500	26/03/2008	16/04/2008	335476
NL	Holland	TNS NIPO Österreichisches Gallup-Institut	1041	01/04/2008	26/04/2008	13017690
AT	Austria		1000	27/03/2008	20/04/2008	7004205
PL	Poola	TNS OBOP	1000	30/03/2008	23/04/2008	32155805
PT	Portugal	TNS EUROTESTE	1001	26/03/2008	24/04/2008	8080915
RO	Rumeenia	TNS CSOP	1019	25/03/2008	23/04/2008	18246731
SI	Sloveenia	RM PLUS	1003	01/04/2008	27/04/2008	1729298
SK	Slovakkia	TNS AISA SK	1085	01/04/2008	20/04/2008	4316438
FI	Soome	TNS Gallup Oy	1004	02/04/2008	04/05/2008	4353495
SE	Rootsi	TNS GALLUP	1007	28/03/2008	27/04/2008	7562263
UK	Ühendkuningriik	TNS UK	1306	01/04/2008	24/04/2008	50519877
HR	Horvaatia	Puls	1000	28/03/2008	24/04/2008	3734300
TR	Türgi	TNS Piar	1003	29/03/2008	27/04/2008	47583830
MK	Endine Jugoslaavia Vabariik Makedoonia	TNS Brima	1006	29/03/2008	06/04/2008	1648012
KOKKU			30170	25/03/2008	04/05/2008	453865399

Tulemuste lugemisel tuleb meeles pidada, et need on hinnangud, mille täpsus (eeldusel, et muud kriteeriumid jäävad samaks) sõltub valimi suurusest ja protsentuaalsest jaotumisest. Kui valimi suurus on ligikaudu 1000 intervjuud, siis tulemuste tegelik protsentuaalne jaotus jääb järgnevalt toodud usalduspiiride vahemikku:

Protsentuaalne jaotus	10% / 90%	20% / 80%	30% / 70%	40% / 60%	50%
Usalduspiirid	± 1.9%	± 2.5%	± 2.7%	± 3.0%	± 3.1%

Euroopa Liidu koondaruande puhul on tulemuste ümardamiseks kasutatud teistsugust meetodit, mistõttu tulemused võivad protsendi võrra käesolevas aruandes esitatutest erineda.

Lisa 2: Küsimustik

A	Teie uuringu number (101-105)	
	EB69.1 A	
B	Riigi kood (106-107)	
	EB69.1 B	
C	Meie uuringu number (108-110)	
	EB69.1 C	
D	Intervjuu number (111-116)	
	EB69.1 D	
E	Poolita valim	(117)
	A	1
	B	2
	EB68.1 E	
Q1	Teie kodakondsus? Palun öelge, millise riigi/riikide kohta see käib?	
	(MITU VÕIMALIKKU VASTUST)	
		(138-170)
	Belgia	1,
	Taani	2,
	Saksamaa	3,
	Kreeka	4,
	Hispaania	5,
	Prantsusmaa	6,
	Iirimaa	7,
	Itaalia	8,
	Luksemburg	9,
	Holland	10,
	Portugal	11,
	Ühendkuningriik (Suurbritannia, Põhja-Iirimaa)	12,
	Austria	13,
	Rootsi	14,
	Soome	15,
	Lõuna-Küpros	16,
	Tšehhi Vabariik	17,
	Eesti	18,
	Ungari	19,
	Läti	20,
	Leedu	21,
	Malta	22,
	Poola	23,
	Slovakkia	24,
	Sloveenia	25,
	Bulgaaria	26,
	Rumeenia	27,
	Türgi	28,
	Horvaatia	29,
		30,
		31,
	Muu riik	32,
	EI OSKA ÖELDA	33,
	EB68.1 Q1	
	KUI 'MUU RIIK' või 'EOÕ' LÕPETAGE INTERVJU	

QA1	Kui Te saate kokku oma sõpradega, siis kas Te arutate poliitikaküsimusi ... ?
-----	---

(171)

Sageli	1
Vahetevahel	2
Mitte kunagi	3
EI OSKA ÕELDA	4

EB68.1 QA1

QA2	Kui Te omate mõnes küsimuses kindlat seisukohta, siis kas Te püüate veenda oma sõpru, sugulasi või kaastöötajaid enda seisukohti toetama? Kas seda juhtub ... ?
-----	---

(LUGEGETTE)

(172)

Sageli	1
Aeg-ajalt	2
Harva	3
Mitte kunagi	4
EI OSKA ÕELDA	5

EB68.1 QA2

QA3	Kuivõrd rahul Te üldiselt oma eluga tervikuna olete? Kas Te olete ... ?
-----	---

(LUGEGETTE)

(173)

Väga rahul	1
Küllaltki rahul	2
Mitte eriti rahul	3
Üldse mitte rahul	4
EI OSKA ÕELDA	5

EB68.1 QA3

ÄRGE KÜSIGE QA4a CY(tcc) - CY (tcc) JÄTKAKE QA4b

QA4a	Millised on Teie lootused seoses eelseisva 12 kuuga? Kas järgneva 12 kuu jooksul läheb olukord paremaks, halvemaks või jääb samaks, mis puudutab ... ?
------	--

	(LUGEGETTE)	Paremaks	Halvemaks	Jääb samaks	EI OSKA ÕELDA
--	-------------	----------	-----------	-------------	---------------

(174)	1	Teie elu tervikuna	1	2	3	4
(175)	2	Eesti majanduslikku olukorda	1	2	3	4
(176)	3	Teie leibkonna majanduslikku olukorda	1	2	3	4
(177)	4	Tööhõive olukorda Eestis	1	2	3	4
(178)	5	Teie enda tööalast olukorda	1	2	3	4
(179)	6	Euroopa Liidu majanduslikku olukorda	1	2	3	4

EB68.1 QA5

KÜSIGE QA4b AINULT CY(tcc) - TEISTEGA JÄTKAKE QA5a

QA5a	Kas Te ütleksite, et olukord järgnevas valdkonnades on Eestis parem või vähem hea kui Euroopa riikides keskmiselt?
------	--

(ESITAGE KAART SKAALAGA - 1 VASTUS VÄITE KOHTA)

	(LUGEGE ETTE - ROTEERIDA)	Palju parem	Mõnevõrra parem	Mõnevõrra vähem hea	Kindlasti vähem hea	EI OSKA ÖELDA
(186)	1 Eesti majanduse olukord	1	2	3	4	5
(187)	2 Tööhõive olukord Eestis	1	2	3	4	5
(188)	3 Elukallidus Eestis	1	2	3	4	5
(189)	4 Energia hinnad Eestis	1	2	3	4	5
(190)	5 Elukvaliteet Eestis	1	2	3	4	5

EB67.2 QA7a (ITEMS 1-4) - QA7C (ITEM 5) TREND MODIFIED

KÜSIGE QA5b AINULT CY(tcc) - TEISTEGA JÄTKAKE QA6a

QA5b	
------	--

(191)	1		1	2	3	4	5
(192)	2		1	2	3	4	5
(193)	3		1	2	3	4	5
(194)	4		1	2	3	4	5
(195)	5		1	2	3	4	5

EB67.2 QA7d (ITEM 1-4) - QA7f (ITEM 5) TREND MODIFIED

ÄRGE KÜSIGE QA6a CY(tcc) - CY(tcc) PUHUL JÄTKAKE QA6b

QA6a	Millised on Teie arvates kaks kõige olulisemat küsimust, millega Eesti hetkel silmitsi seisab?
------	--

(ESITAGE KAART - LUGEGE ETTE - KUNI 2 VASTUST)

Kuritegevus	(196-211)
Majanduslik olukord	1,
Hinnatõus/ inflatsioon	2,
Maksud	3,
Tööpuudus	4,
Terrorism	5,
Kaitse- ja välispoliitika	6,
Elamumajandus	7,
Sisseränne	8,
Tervishoiusüsteem	9,
Haridussüsteem	10,
Pensionid	11,
Keskkonnakaitse	12,
Energiaga seotud teemad	13,
MUU	14,
EI OSKA ÖELDA	15,
	16,

KÜSIGE QA7a JA QA8a AINULT EL27 - FM, TR ja HR JÄTKAKE QA7b - CY(tcc)JÄTKAKE QA7c

QA7a Kui rääkida üldiselt, siis kas Eesti kuulumine Euroopa Liitu on ... ?

(LUGEGE ETTE)

(228)

Hea	1
Halb	2
Ei hea ega halb	3
EI OSKA ÖELDA	4

EB68.1 QA12a

QA8a Kõike arvesse võttes, kas Teie arvates on Eesti Euroopa Liidu liikmeks olekust kasu saanud või mitte?

(229)

On kasu saanud	1
Ei ole kasu saanud	2
EI OSKA ÖELDA	3

EB68.1 QA13a

KÜSIGE QA7b ja QA8b AINULT FM, TR ja HR - EL27 JÄTKAKE QA9a

QA7b

(230)

	1
	2
	3
	4

EB68.1 QA12b

QA8b

(231)

	1
	2
	3

EB68.1 QA13b

KÜSIGE QA7c ja QA8c AINULT CY(tcc) - TEISTEGA JÄTKAKE QA9a

QA7c

(232)

	1
	2
	3
	4

EB68.1 QA12c

QA8c

(233)

	1
	2
	3

QA9a	Millised järgmistest põhjustest on peamised, mis panevad teid arvama, et Eesti on Euroopa Liidu liikmeks olemisest kasu saanud?
------	---

(NÄIDAKE KAARTI - ROTEERIDA - KUNI 3 VASTUST)

(234-246)

Euroopa Liit annab oma panuse demokraatiasse Eestis	1,
Euroopa Liit annab oma panuse rahu säilitamisse ja turvalisuse tugevdamisse	2,
Euroopa Liit annab oma panuse Eesti majanduskasvu	3,
Mõnede Eesti inimestele oluliste teemadega tegeletakse kõige paremini Euroopa Liidu tasandil	4,
Euroopa Liidu liikmeks olemine parandab koostööd Eesti ja teiste riikide vahel	5,
Eesti inimestel on oluline mõju Euroopa Liidu tasandil tehtavatele otsustele	6,
Euroopa Liit võimaldab Eesti inimestel oma häält maailmas paremini kuuldavaks teha	7,
Euroopa Liit parandab Eesti inimeste elustandardit	8,
Euroopa Liit aitab Eesti inimestel astuda vastu globaliseerumise uutele väljakutsetele	9,
Euroopa Liit loob Eesti inimestele uusi töövõimalusi	10,
TE OLETE ÜLDISELT EUROOPA LIIDU POOLT	11,
MUU	12,
EI OSKA ÕELDA	13,

NEW

KÜSIGE QA9b AINULT CY (tcc) - KÜSIGE, KUI "KÜPROSE TÜRGI KOGUKOND SAAKS KASU EL SEADUSANDLUSE TÄIELIKUST RAKENDAMISEST" - KOOD 1 KÜSIMUSES QA8c - TEISTEGA JÄTKAKE QA10a

QA9b

(247-259)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,
	12,
	13,

NEW

ÄRGE KÜSIGE QA10a CY (tcc) - KÜSIGE KUI "EESTI EI OLE SAANUD KASU EUROOPA LIIDU LIIKMESRIIGIKS OLEMISEST" - KOOD 2 küs. QA8a - CY (tcc) JÄTKAKE QA10b - TEISTEGA JÄTKAKE QA11a

QA 10a	Millised järgnevatest on peamised põhjused miks Teie arvates Eesti ei ole saanud kasu Euroopa Liidu liikmesriigiks olemisest?
--------	---

(NÄIDAKE KAARTI - ROTEERIGE - MAKSIMAALSELT 3 VASTUST)

(260-272)

Euroopa Liidu liikmesriigiks olemine on avaldanud negatiivset mõju demokraatiale Eestis	1,
Euroopa Liidu liikmesriigiks olemine on avaldanud negatiivset mõju rahu säilitamisele ja turvalisuse tagamisele Eestis	2,
Euroopa Liidu liikmesriigiks olemine on avaldanud negatiivset mõju Eesti majanduskasvule	3,
Eesti inimestele oluliste teemadega tegeletakse kõige paremini riiklikul tasandil	4,
Euroopa Liidu liikmesriigiks olemine tekitab mõningaid pingeid Eesti ja teiste riikide vahel	5,
Eesti inimestel on väga väike mõju Euroopa Liidu tasandil tehtavatele otsustele	6,
Eesti hääل maailmas ei ole Euroopa Liidu liikmesriigiks olemise tõttu nii kuuldav	7,
Euroopa Liitu langetab Eesti inimeste elatusetaset	8,
Euroopa Liidu liikmesriigiks olemine muudab Eesti globaliseerumise negatiivsetele mõjudele rohkem haavatavaks	9,
Euroopa Liit seab ohtu Eesti elanike töökohad	10,
TE OLETE ÜLDISELT EUROOPA LIIDU VASTU	
MUU	11,
EI OSKA ÖELDA	12,
	13,

NEW

KÜSIGE QA10b AINULT CY (tcc) - KÜSIGE, KUI "KÜPROSE TÜRGI KOGUKOND EI
 SAAKS KASU EL SEADUSANDLUSE TÄIELIKUST RAKENDAMISEST" - KOOD 2
 KÜSIMUSES QA8c - TEISTEGA JÄTKAKE QA11a

QA 10b	
--------	--

[illegible]

NEW

ÄRGE KÜSIGE QA11a CY(tcc) - CY (tcc) JÄTKAKE QA11b

QA11a	Kas Te ütleksite, et praegusel ajal liiguvad asjad üldiselt... õiges suunas või vales suunas?
-------	---

(ÜKS VASTUS VÄITE KOHTA)

	(LUGEGETTE)	Asjad liiguvad õiges suunas	Asjad liiguvad vales suunas	EI ÜHTE EGA TEIST	EI OSKA ÕELDA
--	-------------	-----------------------------	-----------------------------	-------------------	---------------

(286)	1	Eestis	1	2	3	4
(287)	2	Euroopa Liidus	1	2	3	4

EB68.1 QA7

KÜSIGE QA11b AINULT CY(tcc) - TEISTEGA JÄTKAKE QA12

QA11b	
-------	--

|--|--|--|--|--|--|

(288)	1		1	2	3	4
(289)	2		1	2	3	4

NEW

QA12: ÄRGE KÜSIGE VARIANTE 5,7,9 ja 10 CY (tcc)

QA12	Järgnevalt küsiks, kuivõrd Te usaldate erinevaid institutsioone. Palun öelge iga järgneva institutsiooni kohta, kas Te pigem usaldate seda või pigem ei usalda
------	--

	(LUGEGETTE)	Pigem usaldan	Pigem ei usalda	EI OSKA ÕELDA
--	-------------	---------------	-----------------	---------------

(290)	1	Trükiajakirjandus	1	2	3
(291)	2	Raadio	1	2	3
(292)	3	Television	1	2	3
(293)	4	Internet	1	2	3
(294)	5	Õiguskord/ Eesti õigussüsteem	1	2	3
(295)	6	Politsei	1	2	3
(296)	7	Kaitseväge	1	2	3
(297)	8	Erakonnad	1	2	3
(298)	9	Eesti Valitsus	1	2	3
	10	Eesti Riigikogu	1	2	3
(299)					
(300)	11	Euroopa Liit	1	2	3
(301)	12	ÜRO (Ühinenud Rahvaste Organisatsioon)	1	2	3

EB68.1 QA8

VASTAVAD KÕIK

QA13	Kas Teil on Euroopa Liidust üldiselt väga positiivne, küllaltki positiivne, neutraalne, küllaltki negatiivne või väga negatiivne mulje?
------	---

Väga positiivne	1
Küllaltki positiivne	2
Neutraalne	3
Küllaltki negatiivne	4
Väga negatiivne	5
EI OSKA ÕELDA	6

EB68.1 QA14

QA14 Mida tähendab Euroopa Liit isiklikult Teie jaoks?

(ESITAGE KAART - LUGEGETE ETTE - MITU VÕIMALIKKU VASTUST- ROTEERIDA ÜLEVALT ALLA/ALT ÜLES)

(303-318)

Rahu	1,
Majanduslik õitseng	2,
Demokraatia	3,
Sotsiaalkaitse	4,
Vabadus reisida, õppida ja töötada kõikjal Euroopa Liidus	5,
Kultuuriline mitmekesisus	6,
Rohkem sõnaõigust maailmas	7,
Euro	8,
Tööpuudus	9,
Bürokratia	10,
Raha raiskamine	11,
Meie kultuurilise eripära kadumine	12,
Rohkem kuritegevust	13,
Välispiiride ebapiisav kontroll	14,
MUU	15,
EI OSKA ÕELDA	16,

EB67.2 QA12

ÄRGE KÜSIGE QA15A CY (tcc) - KÜSIGE VARIANT 2 AINULT NEIS EL27 RIIKIDES, MIS EI KUULU EUROALASSE/KÜSIGE VARIANT 3 AINULT EUROALAS - FM, HR JA TR KÜSIGE AINULT VARIANDID 5, 9, 10, 12 - CY (tcc) JÄTKAKE KÜSIMUSEGA QA15b

QA15a Palun öelge iga järgneva väite kohta, kas Te kaldute sellega nõustuma või kaldute mitte nõustuma?

	(LUGEGETE ETTE)	Kaldun nõustuma	Kaldun mitte nõustuma	EI OSKA ÕELDA
(319)	1 Ma tunnen end turvalisemalt, kuna Eesti on Euroopa Liidu liige	1	2	3
(320)	2 Ma tunnen, et me oleme majanduslikult stabiilsemad, kuna Eesti on Euroopa Liidu liige	1	2	3
(321)	3	1	2	3
(322)	4 Minu arvamust võetakse Euroopa Liidus kuulda	1	2	3
(323)	5 Minu hääl loeb Eestis	1	2	3
(324)	6 Minu valitsus võtab mind Euroopa teemadel kuulda	1	2	3
(325)	7 Euroopa Parlamendi liikmed võtavad mind Euroopa teemadel kuulda	1	2	3
(326)	8 Euroopa Komisjon võtab mind Euroopa teemadel kuulda	1	2	3
(327)	9 Ma saan aru, kuidas Euroopa Liit toimib	1	2	3
(328)	10 Eesti arvamust võetakse Euroopa Liidus kuulda	1	2	3
(329)	11 Eesti huve võetakse Euroopa Liidus hästi arvesse	1	2	3
(330)	12 Euroopa Liit surub oma vaateid Eestile peale	1	2	3

EB68.1 QA9a (ITEMS 4, 9, 10 AND 11) - EB67.2 QA34a (ITEMS 1, 2)

KÜSIGE QA15b AINULT CY(tcc) - ÄRGE KÜSIGE VARIANTI 3 - TEISTEGA JÄTKAKE QA16

VASTAVAD KÕIK

QA16 Kas Te olete kuulnud ... ?

	(LUGEGETTE)	Jah	Ei	EI OSKA ÕELDA
(336)	1 Euroopa Parlamendist	1	2	3
(337)	2 Euroopa Komisjonist	1	2	3
(338)	3 Euroopa Liidu Nõukogust	1	2	3
(339)	4 Euroopa Keskpangast	1	2	3

EB68.1 QA15

QA17 Õelge palun iga institutsiooni kohta, kas Teie arvates mängib see Euroopa Liidus olulist rolli või mitte?

	(LUGEGETTE)	Mängib olulist rolli	Ei mängi olulist rolli	EI OSKA ÕELDA
(340)	1 Euroopa Parlament	1	2	3
(341)	2 Euroopa Komisjon	1	2	3
(342)	3 Euroopa Liidu Nõukogu	1	2	3
(343)	4 Euroopa Keskpank	1	2	3

EB67.2 QA14

QA18 Ja palun öelge iga järgneva kohta, kas Te kaldute seda usaldama või ei kaldu usaldama?

	(LUGEGETTE)	Kaldun usaldama	Kaldun mitte usaldama	EI OSKA ÕELDA
(344)	1 Euroopa Parlament	1	2	3
(345)	2 Euroopa Komisjon	1	2	3
(346)	3 Euroopa Liidu Nõukogu	1	2	3
(347)	4 Euroopa Keskpank	1	2	3

EB68.1 QA16

ÄRGE KÜSIGE QA19a CY (tcc) - KÜSIGE KUI "USALDAB EUROOPA PARLAMENTI" -
KOOD 1 KÜSIMUSES QA18 VARIANT 1 - CY (tcc) JÄTKAKE QA19b - TEISTEGA JÄTKAKE
QA20a

QA19a Millised järgnevatest on peamised põhjused, miks Te usaldate Euroopa Parlamenti?

(LUGEGETTE - ROTEERIGE - KUNI 2 VASTUST)

(348-358)

Euroopa Parlamendi poolt vastuvõetavad otsused on tehtud demokraatlikul viisil	1,
Euroopa Parlamendi poolt vastuvõetavad otsused annavad panuse Eesti majanduskasvu	2,
Euroopa Parlament kaitseb hästi Euroopa kodanike huve	3,
Te olete Euroopa Parlamendi tegevustest hästi informeeritud	4,
Euroopa Parlamendi liikmed on kõige paremal positsioonil otsustamiseks Euroopa Liidu asjade üle tervikuna	5,
Euroopa Parlament esindab teie vaateid Euroopale hästi	6,
Te usaldate Euroopa Liidu parlamendi liikmeid	7,
TE OLETE ÜLDISELT EUROOPA LIIDU POOLT	8,
TE ÜLDISELT USALDATE POLIITILISI INSTITUTSIOONE/POLIITIKUID	9,
MUU	10,

EI OSKA ÕELDA		11,
NEW		
KÜSIGE QA19b AINULT CY (tcc) - KÜSIGE, KUI "USALDAB EUROOPA PARLAMENTI" - KOOD 1 KÜSIMUSES QA18 VARIANDIS 1 - TEISTEGA JÄTKAKE QA20a		
QA19b		
		(359-369)
		1,
		2,
		3,
		4,
		5,
		6,
		7,
		8,
		9,
		10,
		11,
NEW		
ÄRGE KÜSIGE QA20a CY (tcc) - KÜSIGE KUI "EI USALDA EUROOPA PARLAMENTI" - KOOD 2 KÜSIMUSES QA18 VARIANT 1 - CY (tcc) JÄTKAKE QA20b - TEISTEGA JÄTKAKE QA21a		
QA20a	Millised järgnevatest on peamised põhjused, miks Te ei usalda Euroopa Parlamenti?	
(LUGEGETTE - ROTEERIGE - KUNI 2 VASTUST)		
		(370-380)
	Euroopa Parlamendi poolt vastuvõetavad otsused ei ole vastu võetud demokraatlikult	1,
	Euroopa Parlamendi poolt vastuvõetavatel otsustel on negatiivne mõju Eesti majanduskasvule	2,
	Euroopa Parlament on tavalistest kodanikest liiga kaugel	3,
	Teil ei ole Euroopa Parlamendi kohta piisavalt infot	4,
	Euroopa Parlamendi liikmed ei ole kõige paremal positsioonil otsustamiseks Euroopa Liidu asjade üle tervikuna	5,
	Euroopa Parlament ei esinda hästi teie vaateid Euroopale	6,
	Te ei usalda Euroopa Liidu parlamendi liikmeid	7,
	TE OLETE ÜLDISELT EUROOPA LIIDU VASTU	8,
	TE ÜLDISELT EI USALDA POLIITILISI INSTITUTSIOONE/POLIITIKUID	9,
	MUU	10,
	EI OSKA ÕELDA	11,
NEW		
KÜSIGE QA20b AINULT CY (tcc) - KÜSIGE, KUI "EI USALDA EUROOPA PARLAMENTI" - KOOD 2 KÜSIMUSES QA18 VARIANDIS 1 - TEISTEGA JÄTKAKE QA21a		

ÄRGE KÜSIGE QA21a CY (tcc) - KÜSIGE KUI "USALDAB EUROOPA KOMISJONI" - KOOD 1 küs. QA18 VASTUS 2 - TEISTEGA JÄTKAKE QA22a

QA21a Millised järgnevatest on peamised põhjused, miks Te usaldate Euroopa Komisjoni?

(LUGEGETE - ROTEERIGE - MAKSIMAALSELT 2 VASTUST)

(392-402)

Euroopa Komisjoni poolt vastuvõetud otsused on tehtud demokraatlikul viisil	1,
Euroopa Komisjon panustab Eesti majanduskasvu	2,
Euroopa Komisjon kaitseb hästi kõigi Euroopa kodanike huve	3,
Te olete hästi informeeritud Euroopa Komisjoni tegevustest	4,
Euroopa Komisjon on kõige paremal positsioonil tegemaks kasulikke ettepanekuid Euroopa Liidule tervikuna	5,
Te usaldate Komisjoni volinikke	6,
Euroopa Komisjon esindab hästi teie vaateid Euroopale	7,
TE ÜLDISELT POOLDATE EUROOPA LIITU	8,
TE ÜLDISELT USALDATE POLIITILISI INSTITUTSIOONE/POLIITIKUID	9,
MUU	10,
EI OSKA ÖELDA	11,

NEW

KÜSIGE QA21b AINULT CY (tcc) - KÜSIGE, KUI "USALDAB EUROOPA KOMISJONI" - KOOD 1 KÜSIMUSES QA18 VARIANDIS 2 - TEISTEGA JÄTKAKE QA22a

QA21b

(403-413)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,

NEW

ÄRGE KÜSIGE QA22a CY (tcc) - KÜSIGE KUI "EI USALDA EUROOPA KOMISJONI" - KOOD 2 küs. QA18 VASTUS 2 - CY (tcc) JÄTKAKE QA22b - TEISTEGA JÄTKAKE QA23a

QA22a Millised järgnevatest on peamised põhjused, miks Te ei usalda Euroopa Komisjoni?

(LUGEGETE - ROTEERIGE - KUNI 2 VASTUST)

(414-424)

Euroopa Komisjoni poolt vastu võetud otsused ei ole tehtud demokraatlikul viisil	1,
Euroopa Komisjonil on negatiivne mõju Eesti majanduskasvule	2,
Euroopa Komisjon on tavalistest kodanikest liiga kaugel	3,
Teil ei ole Euroopa Komisjoni kohta piisavalt infot	4,
Euroopa Komisjoni liikmed ei ole kõige paremal positsioonil otsustamiseks Euroopa Liidu asjade üle tervikuna	5,
Te ei usalda Komisjoni liikmeid	6,
Euroopa Komisjon ei esinda hästi teie vaateid Euroopale	7,
TE OLETE ÜLDISELT EUROOPA LIIDU VASTU	8,
TE ÜLDISELT EI USALDA POLIITILISI INSTITUTSIOONE/POLIITIKUID	9,
MUU	10,
EI OSKA ÖELDA	11,

NEW

KÜSIGE QA22b AINULT CY (tcc) - KÜSIGE, KUI "EI USALDA EUROOPA KOMISJONI" - KOOD 2 KÜSIMUSES QA18 VARIANDIS 2 - TEISTEGA JÄTKAKE QA23a

QA22b

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

.

(425-435)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,

NEW

ÄRGE KÜSIGE QA23a CY (tcc) - KÜSIGE KUI "USALDAB EUROOPA LIIDU NÕUKOGU" - KOOD 1 küs. QA18 VASTUS 3 - CY (tcc) JÄTKAKE QA23b - TEISTEGA JÄTKAKE QA24a

QA23a

Millised järgnevatest on peamised põhjused, miks Te usaldate Euroopa Liidu Nõukogu?

(LUGEGETTE - ROTEERIGE - MAKSIMAALSELT 2 VASTUST)

(436-446)

Euroopa Liidu Nõukogu poolt vastuvõetud otsused on tehtud demokraatlikul viisil	1,
Euroopa Liidu Nõukogu poolt tehtud otsused panustavad Eesti majanduskasvu	2,
Euroopa Liidu Nõukogu kaitseb hästi kõigi Euroopa kodanike huve	3,
Te olete hästi informeeritud Euroopa Liidu Nõukogu tegevustest	4,
Euroopa Liidu Nõukogu esindab Eesti huve Euroopa Liidus hästi	5,

Euroopa Liidu Nõukogu on parimal positsioonil tegemaks otsuseid küsimustes, mis on olulised Euroopa Liidule tervikuna	6,
Te usaldate Euroopa Liidu Nõukogu töös osalevaid poliitikuid	7,
TE ÜLDISELT POOLDATE EUROOPA LIITU	8,
TE ÜLDISELT EI USALDA POLIITILISI INSTITUTSIOONE/POLIITIKUID	9,
MUU	10,
EI OSKA ÕELDA	11,

NEW

KÜSIGE QA23b AINULT CY (tcc) - KÜSIGE, KUI "USALDAB EUROOPA LIIDU NÕUKOGU" - KOOD 1 KÜSIMUSES QA18 VARIANDIS 3 - TEISTEGA JÄTKAKE QA24a

QA23b

(447-457)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,

NEW

ÄRGE KÜSIGE QA24a CY (tcc) - KÜSIGE KUI "EI USALDA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU" - KOOD 2 küs. QA18 VASTUS 3 - CY (tcc) JÄTKAKE QA24b - TEISTEGA JÄTKAKE QA25a

QA24a Millised järgnevatest on peamised põhjused, miks Te ei usalda Euroopa Liidu Nõukogu?

(LUGEGE ETTE - ROTEERIGE - MAKSIMAALSELT 2 VASTUST)

(458-468)

Euroopa Liidu Nõukogu poolt vastu võetud otsused ei ole tehtud demokraatlikul viisil	1,
Euroopa Liidu Nõukogu poolt tehtud otsustel on negatiivne mõju Eesti majanduskasvule	2,
Euroopa Liidu Nõukogu on liiga kaugel tavakodanikest	3,
Teil ei ole piisavalt infot Euroopa Liidu Nõukogu kohta	4,
Euroopa Liidu Nõukogu ei esinda hästi Eesti huve Euroopa Liidus	5,
Euroopa Liidu Nõukogu ei ole parimal positsioonil tegemaks otsuseid küsimustes, mis on olulised Euroopa Liidule tervikuna	6,
Te ei usalda Euroopa Liidu Nõukogu töös osalevaid poliitikuid	7,

TE OLETE ÜLDISELT EUROOPA LIIDU VASTU		8,
TE ÜLDISELT EI USALDA POLIITILISI INSTITUTSIOONE/POLIITIKUID		9,
MUU		10,
EI OSKA ÕELDA		11,
NEW		
KÜSIGE QA24b AINULT CY (tcc) - KÜSIGE, KUI "EI USALDA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU" - KOOD 2 KÜSIMUSES QA18 VARIANDIS 3 - TEISTEGA JÄTKAKE QA25a		
QA24b		
(469-479)		
		1,
		2,
		3,
		4,
		5,
		6,
		7,
		8,
		9,
		10,
		11,
NEW		
ÄRGE KÜSIGE QA25a CY (tcc) - KÜSIGE KUI "USALDAB EUROOPA KESKPANKA" - KOOD 1 küs. QA18 VASTUS 4 - CY (tcc) JÄTKAKE QA25b - TEISTEGA JÄTKAKE QA26a		
QA25a	Millised järgnevatest on peamised põhjused, miks Te usaldate Euroopa Keskpanka?	
(LUGEGE ETTE - ROTEERIGE - MAKSIMAALSELT 2 VASTUST)		
(436-446)		
	Euroopa Keskpank panustab Eesti majanduskasvu	1,
	Te olete hästi informeeritud Euroopa Keskpanga tegevustest	2,
	Euroopa Keskpank võitleb hästi inflatsiooniga	3,
	Euroopa Keskpank kaitseb Euroopat hästi finantssegaduste eest	4,
	Euroopa Keskpank esindab maailmas hästi eurotsooni kuuluvate riikide huve	5,
	Euroopa Keskpank kaitseb stabiilset valuutat, eurot, millel on positiivne mõju Euroopa majandusele	6,
	Te pooldate eurot	7,
	TE ÜLDISELT POOLDATE EUROOPA LIITU	8,
	TE ÜLDISELT USALDATE PANKU/PANKUREID	9,
	MUU	10,
	EI OSKA ÕELDA	11,
NEW		

QA26a	Millised järgnevatest on peamised põhjused, miks Te ei usalda Euroopa Keskpanka?
-------	--

(LUGEGE ETTE - ROTEERIGE - MAKSIMAALSELT 2 VASTUST)

(502-512)

Euroopa Keskpangal on negatiivne mõju Eesti majanduskasvule	1,
Teil ei ole piisavalt infot Euroopa Keskpanga kohta	2,
Euroopa Keskpank ei ole piisavalt tõhus võitluses inflatsiooniga	3,
Euroopa Keskpank ei kaitse Euroopat hästi finantssegaduste eest	4,
Euroopa Keskpank esindab ainult eurotsooni kuuluvate riikide huve maailmas	5,
Euroopa Keskpank kaitseb stabiilset valuutat, eurot, millel on negatiivne mõju Euroopa majandusele	6,
Te olete euro vastu	7,
TE OLETE ÜLDISELT EUROOPA LIIDU VASTU	8,
TE ÜLDISELT EI USALDA PANKU/PANKUREID	9,
MUU	10,
EI OSKA ÕELDA	11,

NEW

KÜSIGE QA26b AINULT CY (tcc) - KÜSIGE, KUI "EI USALDA EUROOPA KESKPANKA" - KOOD 2 KÜSIMUSES QA18 VARIANDIS 4 - TEISTEGA JÄTKAKE QA27a

QA26b

(513-523)

	1,
	2,
	3,
	4,
	5,
	6,
	7,
	8,
	9,
	10,
	11,

NEW

VASTAVAD KÕIK

QA27	Kui Te mõtlete oma ostujõule, st. asjadele, mis on Teie leibkonnale igapäevaelus taskukohased, siis kuidas Te võrdleksite oma praegust olukorda ajaga viis aastat tagasi? Kas see on Teie arvates paranenud, jäänud umbes samaks või halvenenud?
------	--

(NÄIDAKE KAARTI - AINULT ÜKS VASTUS)

(524)

On paranenud	1
On jäänud umbes samaks	2
On halvenenud	3
EI OSKA ÕELDA	4

QA28	Palun öelge, kui võrd te nõustute või ei nõustu järgmise väitega: teil on kuu lõpus raskusi kõigi oma arvete maksimisega.
------	---

(LUGEGETTE - AINULT ÜKS VASTUS)

	(525)
Nõustun täiesti	1
Kaldun nõustuma	2
Kaldun mitte nõustuma	3
Üldse ei nõustu	4
Ei oska öelda	5

EB65.1 QA3 TREND MODIFIED

QA29	Üldiselt võttes, kas Te arvate, et tänaste laste elu saab olema lihtsam, keerulisem või ei lihtsam ega keerulisem kui Teie põlvkonna oma?
------	---

(LUGEGETTE - AINULT 1 VASTUS)

	(526)
Lihtsam	1
Keerulisem	2
Ei lihtsam ega keerulisem	3
Ei oska öelda	4

EB66.3 QA17

Jätkame järgmise teemaga

ÄRGE KÜSIGE QA30a CY (tcc) - CY (tcc) JÄTKAKE QA30b

QA30a	Kui läbipaistev on teie arvates Eesti avalik haldussüsteem täna? Kas te ütleksite et Eesti avalik haldussüsteem on väga läbipaistev, läbipaistev, mitte eriti läbipaistev või üldse mitte läbipaistev?
-------	--

(ESITAGE KAART SKAALAGA)

	(527)
Väga läbipaistev	1
Läbipaistev	2
Mitte eriti läbipaistev	3
Üldse mitte läbipaistev	4
Ei oska öelda	5

NEW

KÜSIGE QA30b AINULT CY(tcc) - TEISTEGA JÄTKAKE QA31a

QA30b

	(528)
	1
	2
	3
	4
	5

NEW

ÄRGE KÜSIGE QA31a CY (tcc) - CY (tcc) JÄTKAKE QA31b

QA31a	Kas Teie arvates on väga oluline, oluline, mitte eriti oluline või üldse mitte oluline, et Eesti avalikud haldusorganid tegutsevad läbipaistval viisil?
-------	---

(NÄIDAKE KAARTI SKAALAGA)					
				(529)	
Väga oluline				1	
Oluline				2	
Mitte eriti oluline				3	
Üldse mitte oluline				4	
EI OSKA ÕELDA				5	
NEW					
KÜSIGE QA31b AINULT CY(tcc) - TEISTEGA JÄTKAKE QA32					
QA31b					
				(530)	
				1	
				2	
				3	
				4	
				5	
NEW					
VASTAVAD KÕIK					
QA32	Kui läbipaistvad on Euroopa Liidu institutsioonid Teie arvates täna sel päeval? Kas need on Teie arvates väga läbipaistvad, läbipaistvad, mitte eriti läbipaistvad või üldse mitte läbipaistvad?				
(NÄIDAKE KAARTI SKAALAGA)					
				(531)	
Väga läbipaistvad				1	
Läbipaistvad				2	
Mitte eriti läbipaistvad				3	
Üldse mitte läbipaistvad				4	
EI OSKA ÕELDA				5	
NEW					
QA33	Kas Teie arvates on väga oluline, oluline, mitte eriti oluline või üldse mitte oluline, et Euroopa Liidu institutsioonid tegutsevad läbipaistval viisil?				
(NÄIDAKE KAARTI SKAALAGA)					
				(532)	
Väga oluline				1	
Oluline				2	
Mitte eriti oluline				3	
Üldse mitte oluline				4	
EI OSKA ÕELDA				5	
NEW					
QA34	Palun öelge iga Euroopa Liidu kohta käiva väite kohta, kas see vastab Teie arvates tõele või mitte.				
(LUGEGE ETTE)		Tõene	Väär	EI OSKA ÕELDA	
(533)	1	Euroopa Liidus on praegu viisteist liikmesriiki	1	2	3
(534)	2	Šveits on Euroopa Liidu liige	1	2	3

(535)	3	Iga kuue kuu tagant vahetub Euroopa Liidu Nõukogu eesistujaks olev liikmesriik	1	2	3
(536)	4	Eurosooni kuulub hetkel kaksteist liikmesriiki	1	2	3

EB68.1 QA17 TREND MODIFIED

ÄRGE KÜSIGE QA35a CY (tcc) - CY (tcc) JÄTKAKE QA35b

QA35a	Öelge palun iga järgneva valdkonna kohta, kas Teie arvates peaks seal otsuseid langetama ainult Eesti valitsus või tuleks otsuseid teha Euroopa Liidus ühiselt?
-------	---

	(LUGEGE ETTE - ROTEERIDA)	Ainult Eesti valitsus	Ühiselt Euroopa Liidus	EI OSKA ÕELDA
--	---------------------------	-----------------------	------------------------	---------------

(537)	1	Võitlus kuritegevusega	1	2	3
(538)	2	Maksud	1	2	3
(539)	3	Võitlus tööpuudusega	1	2	3
(540)	4	Võitlus terrorismiga	1	2	3
(541)	5	Kaitse- ja välispoliitika	1	2	3
(542)	6	Sisseränne	1	2	3
(543)	7	Haridussüsteem	1	2	3
(544)	8	Pensionid	1	2	3
(545)	9	Keskkonnakaitse	1	2	3

EB68.1 QA20a

KÜSIGE QA35b AINULT CY(tcc) - TEISTEGA JÄTKAKE QA36a

QA35b	
-------	--

--	--	--	--	--

(546)	1		1	2	3
(547)	2		1	2	3
(548)	3		1	2	3
(549)	4		1	2	3
(550)	5		1	2	3
(551)	6		1	2	3
(552)	7		1	2	3
(553)	8		1	2	3
(554)	9		1	2	3

EB68.1 QA20b TREND MODIFIED

ÄRGE KÜSIGE QA36a CY (tcc) - CY (tcc) JÄTKAKE QA36b

QA36a	Palun öelge iga järgneva valdkonna kohta, kas teie arvates peaks seal otsuseid langetama Eesti valitsus või tuleks otsuseid langetada ühiselt Euroopa Liidus
-------	--

	(LUGEGE ETTE - ROTEERIDA)	Eesti valitsus	Ühiselt Euroopa Liidus	EI OSKA ÕELDA
--	---------------------------	----------------	------------------------	---------------

(555)	1	Tervis	1	2	3
(556)	2	Sotsiaalne heaolu	1	2	3
(557)	3	Põllumajandus ja kalandus	1	2	3
(558)	4	Tarbijakaitse	1	2	3

(559)	5	Teaduslikud ja tehnoloogilised uuringud	1	2	3
(560)	6	Majanduslikes raskustes olevate piirkondade toetamine	1	2	3
(561)	7	Energia	1	2	3
(562)	8	Konkurents	1	2	3
(563)	9	Transport	1	2	3
(564)	10	Majandus	1	2	3
(565)	11	Võitlus inflatsiooniga	1	2	3

EB68.1 QA20a TREND MODIFIED

KÜSIGE QA36b AINULT CY(tcc) - TEISTEGA JÄTKAKE QA37

QA36b

(566)	1		1	2	3
(567)	2		1	2	3
(568)	3		1	2	3
(569)	4		1	2	3
(570)	5		1	2	3
(571)	6		1	2	3
(572)	7		1	2	3
(573)	8		1	2	3
(574)	9		1	2	3
(575)	10		1	2	3
(576)	11		1	2	3

EB68.1 QA20b TREND MODIFIED

VASTAVAD KÕIK - KÜSIGE VARIANDID 1-4 EL27 - CY (tcc), FM, HR ja TR KÜSIGE AINULT VARIANT 4

QA37 Mida Te arvate igast järgnevast väitest? Palun öelge iga väite kohta, kas Te olete selle poolt või vastu?

	(LUGEGE ETTE - ROTEERIDA)	Poolt	Vastu	EI OSKA ÕELDA
(577)	1 Euroopa Rahaliit, kus on üks ühine raha – euro	1	2	3
(578)	2 Euroopa Liidu liikmesriikidel on teiste riikide suhtes üks ühine välispoliitika	1	2	3
(579)	3 Euroopa Liidu liikmesriikidel on ühine kaitse- ja julgeolekupoliitika	1	2	3
(580)	4 Euroopa Liidu edasine laienemine, et võtta järgnevatel aastatel teisi riike juurde	1	2	3

EB68.1 QA22

QA38 Kas Te ütleksite, et Te olete Euroopa Liidu tuleviku suhtes väga optimistlik, üsna optimistlik, üsna pessimistlik või väga pessimistlik?

(1 VASTUS)

	(581)
Väga optimistlik	1
Üsna optimistlik	2
Üsna pessimistlik	3
Väga pessimistlik	4
EI OSKA ÕELDA	5

EB68.1 QA24

QA39	Euroopa integratsioon on viimastel aastatel keskendunud erinevatele teemale. Millistele aspektidele peaks Euroopa institutsioonid Teie arvates järgnevatel aastatel rohkem rõhku panema, et tugevdada Euroopa Liitu tulevikus?
------	--

(NÄIDAKE KAARTI - LUGEGETE - ROTEERIDA - KUNI 3 VASTUST)

(582-596)

Siseturg	1,
Kultuuripoliitika	2,
Euroopa välispoliitika	3,
Euroopa kaitsepoliitika	4,
Immigratsiooniküsimused	5,
Euroopa hariduspoliitika	6,
Keskkonnateemad	7,
Energiaküsimused	8,
Solidaarsus vaesemate piirkondadega	9,
Teadusuuringud	10,
Sotsiaalprobleemid	11,
Võitlus kuritegevusega	12,
MITTE ÜKSKI NEIST	13,
MUU	14,
EI OSKA ÖELDA	15,

EB68.1 QA25

KÜSIGE QA40 AINULT EL27 - TEISTEGA JÄTKAKE QA41

QA40	Euroopa Liidus saab iga liikmesriik kordamööda kuueks kuuks Euroopa Liidu Nõukogu eesistujaks. Praegu on Sloveenia kord. Kas te olete viimasel ajal lugenud lehest, kuulnud raadiost või televisioonist või näinud internetis midagi Sloveenia eesistumise kohta?
------	---

(597)

Jah	1
Ei	2
EI OSKA ÖELDA	3

EB68.1 QA18a TREND MODIFIED

KÜSIGE QA41 AINULT SI - TEISTEGA JÄTKAKE QA42

QA41	
------	--

.	
.	
.	
.	
.	
.	

(598)

	1
	2
	3
	4
	5

EB68.1 QA18b TREND MODIFIED

KÜSIGE QA42 AINULT EL27 - TEISTEGA JÄTKAKE QA43

QA42	Euroopa Liidus saab iga liikmesriik kordamööda kuueks kuuks Euroopa Liidu Nõukogu eesistujaks. Alates 1. juulist 2008 on Prantsusmaa kord. Kas te olete viimasel ajal lugenud lehest, kuulnud raadiost või televisioonist või näinud internetis midagi Prantsusmaa eesistumise kohta?
------	---

(599)

Jah	1
Ei	2
EI OSKA ÖELDA	3

EB68.1 QA18c TREND MODIFIED

QA44	Õelge iga järgneva riigi kohta, kas Te oleksite selle poolt või vastu, et see riik saaks tulevikus Euroopa Liidu liikmeks?
------	--

(ROTEERIGE)

	(LUGEGE ETTE)	Poolt	Vastu	EI OSKA ÕELDA
(601)	1 Bosnia ja Hertsegoviina	1	2	3
(602)	2 Serbia	1	2	3
(603)	3 Montenegro	1	2	3
(604)	4 Kosovo	1	2	3
(605)	5 Endine Jugoslaavia Vabariik Makedoonia	1	2	3
(606)	6 Horvaatia	1	2	3
(607)	7 Albaania	1	2	3
(608)	8 Türgi	1	2	3
(609)	9 Ukraina	1	2	3
(610)	10 Šveits	1	2	3
(611)	11 Norra	1	2	3
(612)	12 Island	1	2	3

EB66.1 QA33

QA45	Kui Türgi ükskord vastab kõigile Euroopa Liidu poolt seatud tingimustele, siis kas te oleksite väga Türgi liitumise poolt Euroopa Liiduga, pigem poolt, pigem vastu või täiesti vastu?
------	--

	(613)
Täiesti poolt	1
Pigem poolt	2
Pigem vastu	3
Täiesti vastu	4
EI OSKA ÕELDA	5

EB65.2 QD 16 TREND MODIFIED

QA46	Kas te nõustute või ei nõustu järgmise väitega: kui Lääne-Balkani riigid ja territooriumid (Bosnia ja Hertsegoviina, Serbia, Montenegro, Kosovo, endine Jugoslaavia Vabariik Makedoonia, Horvaatia ja Albaania) liituvad Euroopa Liiduga, aitab see seda Euroopa osa stabiliseerida.
------	--

(NÄIDAKE KAARTI)

	(614)
Nõustute täielikult	1
Kaldute nõustuma	2
Kaldute mitte nõustuma	3
Üldse ei nõustu	4
EI OSKA ÕELDA	5

NEW

ÄRGE KÜSIGE QA47a CY (tcc) - CY (tcc) JÄTKAKE QA47b

QA47a	Palun öelge iga järgneva väite kohta, kas Te nõustute sellega täielikult, pigem nõustute, pigem ei nõustu või ei nõustu üldse.
-------	--

(NÄIDAKE KAARTI SKAALAGA - ÜKS VASTUS VÄITE KOHTA)

	(LUGEGE ETTE - ROTEERIDA)	Nõustun täielikult	Pigem nõustun	Pigem ei nõustu	Ei nõustu üldse	EI OSKA ÕELDA
(615)	1 Globaliseerumine on võimalus majanduskasvaks	1	2	3	4	5

(616)	2	Globaliseerumine suurendab sotsiaalset ebavõrdsust	1	2	3	4	5
(617)	3	Euroopa Liidul ja Ameerika Ühendriikidel on globaliseerumisega tegelemisel sarnased huvid	1	2	3	4	5
(618)	4	Globaliseerumine kaitseb meid hinnatõusude eest	1	2	3	4	5
(619)	5	Globaliseerumine aitab kaasa rahule maailmas	1	2	3	4	5
(620)	6	Globaliseerumine kujutab endast ohtu Eesti kultuurile	1	2	3	4	5
(621)	7	Globaliseerumine on kasulik ainult suurtele ettevõtetele, mitte kodanikele	1	2	3	4	5
(622)	8	Globaliseerumine tähendab Eesti jaoks rohkem välisinvesteeringuid	1	2	3	4	5
(623)	9	Globaliseerumine aitab kaasa vaesemate riikide arengule	1	2	3	4	5
(624)	10	Globaliseerumine muudab vajalikuks reeglid kogu maailma tasandil ("ülemaailmne valitsemine")	1	2	3	4	5
(625)	11	Globaliseerumine võimaldab inimestel olla väliskultuuridele rohkem avatud	1	2	3	4	5

NEW

KÜSIGE QA47b AINULT CY(tcc) - TEISTEGA JÄTKAKE QA48a

QA47b

--	--	--	--	--	--	--

(626)	1		1	2	3	4	5
(627)	2		1	2	3	4	5
(628)	3		1	2	3	4	5
(629)	4		1	2	3	4	5
(630)	5		1	2	3	4	5
(631)	6		1	2	3	4	5

(632)	7		1	2	3	4	5
(633)	8		1	2	3	4	5
(634)	9		1	2	3	4	5
(635)	10		1	2	3	4	5
(636)	11		1	2	3	4	5

NEW

ÄRGE KÜSIGE QA48a CY (tcc) - CY (tcc) JÄTKAKE QA48b

QA48a Milline kahest järgmisest väitest ühtib enim teie arvamusega globaliseerumisest ehk üleilmastumisest?

(LUGEGE ETTE - AINULT ÜKS VASTUS)

Globaliseerumine tähendab häid võimalusi Eesti ettevõtetele tänu avanevatele turgudele	(637)	1
Globaliseerumine kujutab endast ohtu Eesti tööhõivele ja ettevõtetele		2
EI OSKA ÖELDA		3

EB66.1 QA43

KÜSIGE QA48b AINULT CY(tcc) - TEISTEGA JÄTKAKE QA49a

QA48b

(638)

	1
	2
	3

NEW (BASED ON EB66.1 QA43)

KÜSIGE QA49a VALIMILT A - TEISTEGA JÄTKAKE QA49b

QA49a Kuivõrd Te nõustute või ei nõustu järgmise väitega: Euroopa Liit aitab meid kaitsta globaliseerumise negatiivsete mõjude eest.

(LUGEGE ETTE - AINULT ÜKS VASTUS)

Nõustun täielikult	(639)	1
Kaldun nõustuma		2
Kaldun mitte nõustuma		3
Ei nõustu üldse		4
EI OSKA ÖELDA		5

KÜSIGE QA49b VALIMILT B - TEISTEGA JÄTKAKE QA50

QA49b Kuivõrd Te nõustute järgmise väitega: Euroopa Liit võimaldab Euroopa kodanikel paremini kasu lõigata globaliseerumise positiivsetest mõjudest.

(LUGEGE ETTE - AINULT ÜKS VASTUS)

(640)

Nõustun täielikult	1
Kaldun nõustuma	2
Kaldun mitte nõustuma	3
Ei nõustu üldse	4
EI OSKA ÕELDA	5

EB67.2 QA30b

VASTAVAD KÕIK

QA50 Kas Teie arvates toimib Euroopa majandus paremini, halvemini või sama hästi kui...majandus?

(ESITAGE KAART)

	(LUGEGE ETTE)	Toimib paremini	Toimib halvemini	Toimib sama hästi	EI OSKA ÕELDA
--	---------------	-----------------	------------------	-------------------	---------------

(641)	1	Ameerika	1	2	3	4
(642)	2	Jaapani	1	2	3	4
(643)	3	Hiina	1	2	3	4
(644)	4	India	1	2	3	4
(645)	5	Venemaa	1	2	3	4
(646)	6	Brasiilia	1	2	3	4

EB65.2 QC4 TREND MODIFIED

ÄRGE KÜSIGE QA51a CY (tcc) - CY (tcc) JÄTKAKE QA51b

QA51a Kaubanduse globaliseerumisel on mitmeid tagajärgi. Kui Te kuulete sõna 'globaliseerumine', siis mis meenub Teile esimesena?

(LUGEGE ETTE - AINULT ÜKS VASTUS)

(647)

Võimalused Eesti firmadele uute müügiturgude näol	1
Välisinvesteeringud Eestisse	2
Mõnede ettevõtete ümberpaigutamine nendesse riikidesse, kus tööjõud on odavam	3
Suurenev konkurents Eesti ettevõtete jaoks	4
MUU	5
EI OSKA ÕELDA	6

EB67.2 QA29a

KÜSIGE QA51b AINULT CY(tcc) - TEISTEGA JÄTKAKE QA52

QA51b

(648)

	1
	2
	3
	4

		5							
		6							
EB67.2 QA29b									
VASTAVAD KÕIK									
QA52	Milline kahest järgnevast vaatenurgast vastab enim Teie omale? Firmad, mis paiknevad ümber, teevad seda üldiselt ...								
(LUGEGE ETTE - AINULT ÜKS VASTUS)									
		(649)							
Sellepärast, et neil ei ole muud valikut, kui nad ei taha oma tegevust lõpetada		1							
Selleks, et suurendada oma kasumit		2							
EI OSKA ÕELDA		3							
EB64.2 QA57									
KÜSIGE QB AINULT EL27 - TEISTEGA JÄTKAKE OSAGA C									
SOTSIAALDEMOGRAAFIA									
D1	Politiikas räägitakse "vasakpoolsusest" ja "parempoolsusest". Kuhu Te oma vaated sellel skaala paigutaksite?								
(NÄIDAKE KAARTI - ÄRGE SUUNAKE - KUI VASTAJA KÕHKLEB, KÜSIGE VEELKORD)									
(1087-1088)									
VAS AK	2	3	4	5	6	7	8	9	PAR EM
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
KEELDUS		11							
EI OSKA ÕELDA		12							
EB69.1 D1									
KÜSIGE D2 AINULT EL27 - TEISTEGA JÄTKAKE D7									
D2	Millisele järgmistest poliitilistest erakondadest te tunnete end kõige lähemalt olevana või kõige vähem kaugel olevana?								
(LUGEGE ETTE - AINULT 1 VASTUS)									
		(1089-1090)							
Eesti Iseseisvuspartei		1							
Eesti Keskerakond		2							
Eesti Kristlikud Demokraadid		3							
Eesti Reformierakond		4							
Eesti Vasakpartei		5							
Eestimaa Rahvaliid		6							
Erakond Eestimaa Rohelised		7							
Isamaa ja Res Publica Liit		8							
Konstitutsioonierakond		9							
Sotsiaaldemokraatlik Erakond		10							
Vene Erakond Eestis		11							
		12							
		13							
		14							
		15							
MITTE ÜHELEGI		16							
MUU		17							
EI OSKA ÕELDA		18							
NEW									
KÜSIMUSI D3 KUNI D6 POLE									

D7 Palun öelge see number, mis kõige paremini kehtib Teie kohta.

(NÄIDAKE KAARTI - LUGEGE ETTE - AINULT ÜKS VASTUS)

(1091-1092)

esimest korda abielus	1
mitmendat korda abielus	2
ei ole kunagi olnud abielus, elate praegu koos partneriga	3
ei ole kunagi olnud abielus, pole kunagi elanud koos partneriga	4
ei ole kunagi olnud abielus, olete varem elanud koos partneriga, praegu elate üksi	5
lahutatud	6
elate lahus	7
lesk	8
MUU	9
KEELDUMINE	10

EB69.1 D7

D8 Kui vana Te olite, kui te lõpetasite oma õpingud päevases õppevormis?

(INT.: KUI "ÕPIB VEEL", SIIS KOOD 00 - KUI "EI OLE HARIDUST", KOOD '01' - KUI "KEELDUMINE", KOOD '98' - KUI "EI OSKA ÕELDA", KOOD '99')

(1093-1094)

--	--

EB69.1 D8

KÜSIMUST D9 EI OLE

D10 Sugu

(1095)

Mees	1
Naine	2

EB69.1 D10

D11 Kui vana Te olete?

(1096-1097)

--	--

EB69.1 D11

KÜSIMUSI D12 KUNI D14 EI OLE

KÜSIGE D15b AINULT SIIS, KUI "EI TEE HETKEL PALGATÖÖD" - D15a=1 KUNI 4

D15a Mis on Teie praegune põhitegevus, amet?

D15b Kas Te kunagi varem olete teinud palgatööd? Mis oli Teie viimane amet?

(1098-1099)

(1100-1101)

	D15a	D15b
	Praegune amet	Viimane amet
EITÖÖTA		
Isik, kes vastutab igapäevaste sisseostude ning majapidamise korrashoiu eest või kel ei ole hetkel ametit, kes ei tööta	1	
Õpilane, üliõpilane	2	
Töötu või ajutiselt töötu	3	
Pensionär või isik, kes on haiguse tõttu töövõimetu, invaliid	4	
ÜKSIKETTEVÕTJA		
Talunik	5	5
Kalur	6	6
Vabakutseline spetsialist (jurist, arst, raamatupidaja, arhitekt, jne)	7	7
Poeomanik, käsitöömeister, muud üksikettevõtjad	8	8
Eraettevõtjad, firmaomanik (ainuomanik või osanik)	9	9
PALGATÖÖ		
Palgeline spetsialist (arst, jurist, raamatupidaja, arhitekt, jne)	10	10

Tippjuhtkond (peadirektor, tegevdirektor, muu direktor)	11	11
Kesktaase juhikond või muu juhikond (osakonnajuhataja, juhataja asetäitja, õpetaja, meister, jne)	12	12
Palgatöötaja, kes töötab peamiselt kontoris	13	13
Palgatöötaja, kellel on põhiliselt liikuv töö (müügiagent, autojuht, jne)	14	14
Palgatöötaja, kes peamiselt teenindab (haiglad, restoranid, politsei, tuletõrje jne)	15	15
Töödejuhataja, järelevalvaja	16	16
Oskustööline	17	17
Muu (liht)tööline, kes teeb füüsilist tööd; teenija	18	18
Ei ole kunagi palgatööd teinud		19

EB69.1 D15a D15b

KÜSIMUSI D16 KUNI D24 EI OLE

D25 Kas Te elate ... ?

(LUGEGETTE)

(1102)

maa-asulas või külas	1
väikeses või keskmise suurusega linnas	2
suures linnas	3
EI OSKA ÖELDA	4

EB69.1 D25

KÜSIMUSI D26 KUNI D39 EI OLE

D40a Palun öelge, mitu 15 aastast ja vanemat inimest elab teie leibkonnas, kui Te arvestate nende hulka ka iseennast?

(INT: LUGEGETTE – KIRJUTAGE)

(1103-1104)

--	--

EB69.1 D40a

D40b Palun öelge, mitu alla 10 aastast last elab Teie leibkonnas?

(INT: LUGEGETTE – KIRJUTAGE)

(1105-1106)

--	--

EB69.1 D40b

D40c Palun öelge, mitu 10-14 aastast last elab Teie leibkonnas?

(INT: LUGEGETTE – KIRJUTAGE)

(1107-1108)

--	--

EB69.1 D40c

D41 Kas Te sündisite...?

(NÄIDAKE KAARTI – LUGEGETTE – AINULT ÜKS VASTUS)

(1109)

Eestis	1
Mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis	2
Euroopas, aga mitte Euroopa Liidu liikmesriigis	3
Aasias, Aafrikas või Ladina-Ameerikas	4
Põhja-Ameerikas, Jaapanis või Okeaanias	5
KEELDUMINE	6

EB69.1 D41

D42 Milline järgmistest situatsioonidest vastab Teie omale?

(NÄIDAKE KAARTI – LUGEGE ETTE – AINULT ÜKS VASTUS)

	(1110)
Teie ema ja isa sündisid Eestis	1
Üks Teie vanematest sündis Eestis ja teine mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis	2
Nii Teie ema kui isa sündisid mõnes teises Euroopa Liidu liikmesriigis	3
Üks Teie vanematest sündis Eestis ja teine väljaspool Euroopa Liitu	4
Teie ema ja isa sündisid väljaspool Euroopa Liitu	5
Üks Teie vanematest on sündinud mõnes teises EL liikmesriigis ja teine on sündinud väljaspool Euroopa Liitu	6
EI OSKA ÕELDA/KEELDUMINE	7

EB69.1 D42

D43a Kas Teie leibkonnal on lauatelefon?

D43b Kas Teil isiklikult on mobiiltelefon?

	(1111)	(1112)
	D43a	D43b
	Lauatelefon	Mobiiltelefon
jah	1	1
ei	2	2

EB69.1 D43a D43b

D46 Milliseid järgnevatest asjadest Te omate?

(ESITAGE KAART - LUGEGE ETTE - MITU VASTUST)

	(1113-1122)
Televisior	1,
DVD-mängija	2,
CD-mängija	3,
Arvuti	4,
Kodune internetiühendus	5,
Auto	6,
Korter või maja, mille eest Te olete juba tasunud	7,
Korter või maja, mille eest Te praegu veel maksate	8,
MITTE ÜHTEGI NEIST	9,
EI OSKA ÕELDA	10,